

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019

Nr. 3

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van zaterdag 20 juli 2019

Ochtendvergadering

INHOUD

BELEIDSVERKLARING VAN HET COLLEGE

Algemene bespreking 2
Sprekers: Mathias Vanden Borre – Arnaud Verstraete – Dominiek Lootens-Stael – Khadija Zamouri – Bianca Debaets – Els Rochette – Pepijn Kennis – Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Sven Gatz, collegelid – Pascal Smet, collegelid – Juan Benjumea Moreno – Hilde Sabbe

Stemming 42

TREFWOORDENREGISTER.....43

3de vergadering

Vergadering van zaterdag 20 juli 2019

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.36 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BESTUURSAKKOORD 2019-2024

Bestuursakkoord 2019-2024 'Brussel is wat we delen' van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – STUK 4 (2019) – Nr. 1

Bespreking

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Vooreerst mijn felicitaties aan alle nieuw verkozen raadsleden. Ik geef daarmee niet alleen mezelf een schouderklopje, maar wil ook alle andere raadsleden en de voorzitter gelukwensen. Ik hoop op een vruchtbare samenwerking en 5 boeiende jaren.

Het is bijzonder jammer dat we gisteren de eerste zitting van de Raad al met 3 valse noten zijn begonnen. Alle 3 veroorzaakt door de meerderheid.

In het 1ste geval, met betrekking tot de verdeling van het ondervoorzitterschap, is het reglement moedwillig niet nageleefd. De dubbele tong van deze meerderheid is dus groen en heet Alexander: alles voor mij, en niks voor een ander.

In het 2de geval, is het reglement misbruikt voor oneigenlijke doeleinden. Laat dit geen traditie worden. Want verkozen volksvertegenwoordigers die de eigen regels aan hun laars lappen, dat is een bijzonder glibberige helling. Het is niet omdat Brussel op dat vlak helaas reeds een zeer kwalijke reputatie heeft, dat we hier in de Raad daar een voorbeeld aan moeten nemen.

Ook wat betreft de transparantie rijdt de nieuwe meerderheid reeds een scheve schaats. In het bestuursakkoord staat dat het College open, tijdig, duidelijk en op maat van de burger zal communiceren. Sinds wanneer zijn volksvertegenwoordigers geen burgers meer? Waarom krijgt de pers het bestuursakkoord eerder dan de raadsleden? Het heeft geen zin dit te ontkennen, want zowel in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement als in deze Raad was de pers eerder op de hoogte van het akkoord dan wij hier. Tot zover de start van deze zelfverklaarde progressieve meerderheid.

“Open your arms to change but don't let go of your values.” Dit is een wijze les van de Dalai Lama die ik wil meegeven aan dit nieuwe bestuur. De N-VA erkent de complexe realiteit die Brussel vandaag is. Brussel is niet meer de stad die het 30 jaar geleden was, toen het Brussels

Hoofdstedelijk Gewest werd gevormd. We kunnen dit toejuichen of betreuren. Op zijn minst moeten we het erkennen en ermee omgaan. Maar de manier waarop we ermee omgaan, is essentieel. Die moet vertrekken vanuit onze waarden, onze geschiedenis, onze taal en cultuur en onze gedeelde inzichten. Pas wanneer we echt weten wie we zijn en waarvoor we staan, kunnen we de ander echt ontmoeten.

In mijn studententijd heb ik nog een tijdje als vrijwillig journalist gewerkt. In een van de interviews die ik toen heb afgenomen, leerde een professor filosofie mij: “Veel dingen in het leven zijn aangeleerd. Dit zijn de sleutels die we krijgen aangereikt via onze ouders. Maar wanneer je begint met vragen, geraak je nooit ergens thuis. Wanneer je de sleutels zelf moet zoeken, zal je ze nooit vinden.” Ik heb de indruk dat onze groene, rode en blauwe vrienden de sleutels kwijt zijn. Ze zijn bang van hun eigen schaduw, hun identiteit, hun taal en cultuur. Ze doen er alles aan om de wereld te omarmen, maar vergeten hun eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van de Vlaamse Brusselaar en Brusselse Vlaming. Dit is nochtans de kerntaak van deze Raad: de persoonsgebonden belangen van de Vlaamse Brusselaar verdedigen. Jullie zijn de sleutels kwijt en laten jullie meeslepen door een rooskleurig en idealistisch beeld van Brussel dat echter naïef en een *fata morgana* blijkt te zijn. Brussel is geen eiland. De band met Vlaanderen is en blijft essentieel. En deze band komt op geen enkele manier uitgesproken aan bod in dit bestuursakkoord.

Een sterke band tussen Vlaanderen en Brussel laat de Vlaamse Gemeenschap nochtans toe om Brussel als haar hoofdstad te blijven beschouwen. Een sterke band tussen Brussel en Vlaanderen is de belangrijkste garantie voor de Brusselse Vlamingen en alle Nederlandstaligen in Brussel dat de Nederlandse taal en cultuur hier duurzaam verankerd blijven.

Jullie zijn de sleutels kwijt. Jullie stappen mee in de doelbewuste ontmanteling van deze Raad die de gemeenschapsbevoegdheden in Brussel nochtans moet bewaken. Het schouwspel eergisteren was daarvan een chaotisch en onreglementair voorbeeld. Jullie ontmantelen de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Of alleszins, dit is jullie nauwelijks verholen doelstelling. De Vlaamse Gemeenschap die nochtans massaal investeert in Brussel, in onderwijs, in welzijn en in cultuur. Jullie steken de bedelhand uit, maar tegelijk keren jullie Vlaanderen de rug toe. Jullie laten de Brusselse Vlaming in de steek. Dit bestuursakkoord gaat dan ook voorbij aan de centrale doelstelling van de VGC. De leden van de nieuwe meerderheid hebben reeds vele politieke kilometers op de teller, maar negeren in dit akkoord waarvoor ze in feite zijn aangesteld.

Ik zal als een heuse leraar even de bevoegdheden van de VGC voor jullie opfrissen. Gisteren werd ik door de heer Guy Vanhengel ook al aanzien als een advocaat, dus waarom zou ik dan ook geen leraar kunnen zijn?

PERSOONLIJK FEIT

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Aangezien de heer Mathias Vanden Borre het hier over mij heeft, vraag ik het woord voor een persoonlijk feit.

Voor zijn eerste toespraak in deze Raad vind ik de toon van de heer Mathias Vanden Borre nogal aanmatigend.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De VGC is in Brussel als inrichtende macht

bevoegd voor culturele, onderwijs- en persoonsgebonden aangelegenheden ten aanzien van de unicommunautaire Nederlandstalige instellingen.

Jullie zijn de sleutels kwijt. Deze meerderheid doet er alles aan om een nieuwe Brusselse identiteit in het leven te roepen die zich bewust afkeert van Vlaanderen. Jullie denken onterecht dat Vlaanderen zich zal blijven inzetten en blijven betalen voor Brussel, gewoon eenrichtingsverkeer zonder gedeelde toekomst. Ik zeg zelfs meer, zij die de band tussen Vlaanderen en Brussel willen doorknippen, zijn de doodgravers van dit land. En wat erger is, jullie zijn de doodgravers van de Vlaamse Brusselaars en Brusselse Vlamingen. Het is met nagels zoals dit akkoord dat het trieste lot van Brussel wordt bezegeld.

Jullie zijn de sleutels kwijt. Op bepaalde plaatsen in het bestuursakkoord had ik echt de indruk dat dit door PS- of Défi-mandatarissen werd geschreven. Er staat letterlijk in dat er wordt gefocust op meertaligheid, onder meer door de inrichting van twee- en meertalig onderwijs en een zogenaamde minister van Meertaligheid. Vooreerst kunnen we ons afvragen of dit College haar bevoegdheid niet te buiten gaat. Maar ten gronde moeten we ons afvragen wie hier in feite mee gebaat is. We hebben een echt kwaliteitslabel vandaag in Brussel, namelijk het Nederlandstalig onderwijs. Onze Nederlandstalige scholen leveren de facto meertalige leerlingen af. We moeten dit koesteren, bestendigen, versterken en waar nodig beschermen. Vandaag staat het Nederlandstalig onderwijs garant voor 20% van de onderwijsplaatsen. En laten we niet vergeten vanwaar deze middelen komen. We zien dat het Franstalig onderwijs een gigantische achterstand heeft met nog geen 8% van de schoolverlaters die zegt het Nederlands goed te kennen. Meer dan 1/4 van de leerlingen heeft meer dan 2 jaar schoolachterstand. En 1 op 8 jongeren verlaat uiteindelijk de school zonder diploma. Zijn deze cijfers überhaupt ter sprake gekomen tijdens de regeringsonderhandelingen? Hebben jullie de Franstalige collega's eigenlijk eens gepolst naar hun inspanningen wat dit betreft?

In dit akkoord wordt op zijn minst de indruk gewekt dat er achterpoortjes worden gecreëerd om middelen te versluizen. Jullie willen "minder communautaire logica om oplossingen te zoeken voor deze gedeelde uitdagingen". Wil dit dan zeggen dat wij als Raad van de VGC de bevoegdheid krijgen om tussen te komen in de debatten van de Cocof? Dat wij dan eindelijk eens op tafel kunnen kloppen bij onze Franstalige vrienden om de verantwoordelijkheid op te nemen om onze kinderen niet in de steek te laten? Er is sprake van een Staten-Generaal voor het Brussels Onderwijs. Om wat te doen? Het Nederlandstalig onderwijs te verbrusselen? Als N-VA-fractie zullen wij nooit mee stappen in dit verhaal, omdat dit nefast is voor onze ketjes.

Ook op sportief vlak laten jullie Brussel in de steek. Er is simpelweg te weinig ruimte om aan sport te doen in Brussel. Vooral een gebrek aan zwembadwater is een steeds wederkerende klacht. In het akkoord staat dat het College de bevoegde overheden zal vragen om alle publieke zwembaden open te houden tot 22 uur en op zon- en feestdagen en 1 gemeenschappelijk prijsbeleid te voeren. Voor de Stad Brussel, eigenaar van 4 zwembaden, kunnen ze zich de moeite besparen. Ik heb deze vraag reeds gesteld aan de nieuwe meerderheid met Groen en sp.a en kreeg alvast nul op het rekest. Dit vraagt een serieuze inspanning en ik hoop dat deze meerderheid in de gemeenten, waar ze ook in de meerderheid zitten, dit zullen realiseren. Vlaanderen voorziet decretaal in een uitzondering voor sportinfrastructuur. Vorige regeerperiode bleef zo'n 3 miljoen euro ongebruikt. Ook in dit akkoord lezen we niet welke bijkomende investeringen de VGC in infrastructuur wil doen. Welke acties gaan jullie ondernemen naar de sportfederaties om het aanbod van Nederlandstalige sportclubs te verruimen? Zullen jullie deze uitdaging opnemen met de gemeenten, die ook hun verantwoordelijkheid moeten nemen ten aanzien van de

Nederlandstaligen in Brussel?

Jullie zijn de sleutels kwijt. Onze Vlaamse culturele instellingen in Brussel zijn een uithangbord voor heel de wereld en een belangrijke speler in het Brusselse DNA. Een aantal instellingen is zonder meer topambassadeur van het Vlaamse cultureel erfgoed en het dynamisme dat onze regio en onze hoofdstad rijk is. Dit bestuursakkoord lijkt echter voorrang te verlenen aan alle vormen van samenwerking met de Franstalige partners in plaats van verdere ontwikkeling van het sterke Vlaamse merk in Brussel. Meer nog, jullie sporen Nederlandstalige cultuurinitiatieven aan om een samenwerking op te zetten met de VGC, de gemeenten en de federale overheid. Er is in deze passage zelfs geen sprake van samenwerking met de Vlaamse overheid, wat dus lijkt op een geval van Brusselse schizofrenie. Ook hier zetten jullie steeds verder de poort open naar een vergewestelijking van cultuurbeleid. Ik las hierover ook de volgende opmerkelijke passage in het bestuursakkoord: “We streven naar een duidelijke rolverdeling tussen de Vlaamse Gemeenschap, de VGC en andere overheden om tot een oordeelkundige inzet van de middelen van de VGC te komen.” Wil dat dan zeggen dat de middelen van deze kunsthuisen vandaag niet oordeelkundig worden ingezet? Of gaat de VGC dan rechtstreeks ingrijpen in het beleid van deze cultuurhuizen? Mogen die dan enkel nog lokale cultuur promoten? Dat is mij allemaal niet duidelijk.

Jullie zijn de sleutels kwijt en hebben ze aan de Franstalige vrienden van de PS gegeven. De achterstand van Brussel – de werkloosheid, de kinderarmoede, de uitzichtloze situatie van daklozen, het gebrek aan netheid, de onveiligheid en het mobiliteitsinfarct – die op veel vlakken nog steeds groter wordt, is niet de schuld of verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap en dus geen taak van deze Raad. Het is dus ongehoord om de factuur van dit falend beleid indirect door te schuiven naar deze instelling. Het is ongehoord om deze instelling te willen laten verdampen om deel te laten uitmaken van dit falende Gewestbeleid. Om een probleem op te lossen moet men het eerst erkennen. Dit is essentieel. Vervolgens moet men de oorzaken identificeren en oplossingen formuleren. *Trial and Error* is een van de drijvende krachten achter onze menselijke vooruitgang en welvaart. Laat ons duidelijk zijn, de problemen zijn in vele gevallen veroorzaakt door wanbeheer door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit bestuursakkoord is een zwakgebod en, als het van deze meerderheid afhangt, het begin van het einde van de Vlaamse vertegenwoordiging in Brussel. De Brusselaar zit met de - binnenkort verplicht eigen gekweekte - gebakken peren. Jullie hanteren dezelfde linkse recepten die van Brussel in 30 jaar tijd een van de armste Europese hoofdsteden hebben gemaakt en willen deze toepassen op de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, nochtans tot nu toe bijzonder sterke schouders in deze stad. Wel, ik zeg jullie, de definitie van waanzin is steeds hetzelfde doen en andere resultaten verwachten?

Tot slot, de N-VA fractie zal zeer kritisch, maar constructief deze meerderheid volgen. Onze vele bijkomende opmerkingen zullen we bespreken tijdens volgende gelegenheden. Collegelid Sven Gatz, beste collega's, onze deur staat steeds op een kier.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Vooreerst wens ik de voorzitter en alle verkozenen van de Raad te feliciteren. Ook de leden van de Groen-fractie kijken uit naar de interessante debatten die er ongetwijfeld aankomen.

Brussel is inderdaad wat we delen. In de VGC treedt een nieuwe stadscoalitie aan die samen met de Brusselaars wil bouwen aan een gezonde, ambitieuze en inclusieve stad. Uit het

voorliggende akkoord spreekt een gedeelde liefde voor Brussel, voor al haar diversiteit en haar uitdagingen. Uit dit akkoord spreekt ook een heldere, gedeelde visie over de manier waarop de VGC die uitdagingen het best kan aanpakken. Ik vind het alvast een beetje pijnlijk dat nieuwkomers in de Raad dit volledig verkeerd begrijpen en ons op basis daarvan ons hier nu de les komen spellen.

Geachte collegeleden, ik weet niet of u deze ochtend al veel heeft bijgeleerd? Jullie hebben in ieder geval al een uitgebreide les gekregen.

Wij zien in dit akkoord geen totale revolutie. Er werden echter wel een aantal nieuwe keuzes gemaakt. Keuzes waar wij ons met Groen helemaal in kunnen vinden.

Ik zal er hier enkele toelichten. Van de andere fracties krijg ik graag te horen hoe zij staan tegenover die fundamentele keuzes.

Het had al lang een evidentie moeten zijn. Dat was het echter helaas nog niet. Dit College heeft echter voor het eerst oog voor een langetermijnvisie. Voor het eerst is er een visie op een klimaatneutrale stad en een klimaatneutrale samenleving. Deze visie vertaalt zich onder meer bij de 22 gemeenschapscentra. De gemeenschapscentra gaan een aankoopbeleid uitwerken dat de ontwikkeling van de circulaire economie en lokale werkgelegenheid ondersteunt. Verder zullen ze zich voortaan inschrijven in een *zero waste*-kader.

Deze langetermijnvisie vertaalt zich verder ook in het bouwbeleid. Op dit vlak gaat het College voor circulaire, veranderingsgericht uitgewerkte gebouwen. Zij doet dit door vandaag al te anticiperen op de toekomstige aanpassingen. Verder impliceert dit dat men meer ecologische en minder materiaalintensieve verbouwingen uitvoert en bouwmaterialen systematisch gaat hergebruiken.

De langetermijnvisie impliceert eveneens dat het toekomstig beleid voortaan ook zal getoetst worden aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (VN). Dit alles is mooi en visueel uitgewerkt terug te vinden op de diverse websteaks van de VN. Om het iets concreter te maken: het gaat niet alleen over de keuzes die men maakt wanneer men een gebouw neerpoot maar ook over gezondheid, gelijke kansen, kwaliteitsonderwijs, het wegwerken van armoede, verantwoord consumeren en klimaatactie.

Het uitvoeren van die keuzes zullen de zaken op korte termijn niet noodzakelijk simpeler maken. Op korte termijn zullen de nodige investeringen zelfs duurder zijn. Op lange termijn zijn zij, wat ons betreft, evenwel de enige juiste keuze.

Vervolgens is er ook de uitgesproken wil om samen te werken. De VGC wil de komende jaren een matchmaker zijn, zij wil meewerken aan Brussel als co-city, aan een stad die we samen maken. Wat betekent dat dan?

Diegenen voor wie het beleid gevoerd wordt, zullen voortaan actiever betrokken worden en meer inspraak krijgen. De VGC zal zich voortaan toeleggen op een waaier van vormen van inspraak, *commons* en cocreatie. Dit geeft per definitie een openheid aan het akkoord. Er is immers een deel dat samen met de bevolking uitgewerkt zal worden. Wij verwachten dat het vooral zal zorgen voor meer creativiteit en meer betrokkenheid. Uiteindelijk zal het leiden tot een interessanter en relevanter VGC-verhaal.

Denk bij dit alles bijvoorbeeld eens aan stedelijk beleid. Hieromtrent staat in het akkoord te lezen: “Bij de voorbereiding en de opmaak van het strategisch meerjarenplan maken we werk van een ambitieus inspraak- en participatietraject, waarbij we burgers, middenveld en lokale besturen betrekken. We investeren in het inclusieve karakter van dit traject en het gebruik van innovatieve participatiemethodieken.”

Niet alleen met de burgers, maar ook met Vlaanderen en andere instellingen en gemeenschappen wil men samenwerken. We vragen niet liever dan dat Vlaanderen goed zou samenwerken met het College van de VGC en met Brussel. We vragen niet liever dan dat Vlaanderen ten volle zou investeren in haar hoofdstad en bijvoorbeeld haar eigen, decretaal vastgelegde normen en doelstellingen zou respecteren en behalen. Wij vragen niet liever dan dat dit bijvoorbeeld op vlak van welzijn zou lukken. Dat wordt trouwens ook systematisch vermeld in het akkoord. Iedereen die de tijd neemt om het te lezen, kan dit bevestigen. Ik heb collegelid Pascal Smet tot op mijn zitplaats horen tandenknarsen bij de daarnet gedane uitspraak dat het geld van Vlaanderen voor sport niet gebruikt werd. Wij hebben hier in het verleden in de Raad vernomen dat dit bewuste geld er gewoon nooit gekomen is.

Deze samenwerking is, volgens ons, wellicht niet de gemakkelijkste keuze. Volgens ons is het echter wel de juiste. Op termijn levert ze ongetwijfeld de beste resultaten op.

Een derde belangrijk punt van dit akkoord is de duidelijke visie op onze taal en onze taalgebonden identiteit. Eerder dan te krampachtig vast te willen houden aan het verleden is het een keuze om veerkrachtig mee te evolveren. Dit akkoord straalt een fier zelfbewustzijn uit. Tegelijk toont het een grote openheid naar anderstaligen en andere gemeenschappen. Het Nederlands is onze taal. Het is een belangrijke taal. Het is echter niet de enige taal in Brussel. Dat is de realiteit. Brussel verandert snel. Het is vandaag een hyperdiverse, meertalige stad. In deze wereldstad gaan we ons niet in onze niche opsluiten. We willen daarentegen een sterke, open, centrale speler zijn.

Uit een dergelijke visie volgen een groot aantal nieuwe, concrete keuzes. Zo is er bijvoorbeeld de keuze om anderstalige Brusselaars met open armen onthalen en hen te laten kennismaken met het Nederlands. Of dit alles nu gebeurt via het onderwijs, via welzijn en zorg, via cultuur, via jeugdbeleid of via sport doet er in se niet toe. Met taallessen en vorming ondersteunen we mensen die Nederlands willen leren.

Verder is er ook de keuze om samenwerking op te zoeken met andere taalgemeenschappen. Dit kan gebeuren door, samen met Franstaligen, cultuurinitiatieven op te zetten of bijvoorbeeld door samen met de Cocof en de gemeenten te bekijken hoe Nederlandstalige bibliotheken sterker kunnen worden. Of nog: door de amateursporten toe te laten om opnieuw competitie te spelen op territoriale basis in plaats van op taalbasis. Sport heeft bij uitstek zo'n verbindende kracht. Sport heeft zo'n universeel karakter. Laat de Brusselse kinderen dan ook, ongeacht hun moedertaal, met elkaar voetballen en basketten.

Uit deze visie op taal volgt ook de keuze van dit VGC-College om Brussel in Vlaanderen actief te gaan promoten als woon-, leef- en leerstad. Het huidige beleid met woontours zal herzien worden. Het is de hoop en de verwachting dat dit alles zal leiden tot meer Nederlandskundige Brusselaars, die bovendien knelpuntberoepen, zoals leraar of zorgverstrekker, zullen kunnen invullen.

Uit deze taalvisie volgt ook de keuze om de Brusselse kinderen, in se dus onze toekomstige

generaties, een prachtig cadeau te geven door hen, in het kader van meertalig onderwijs, meerdere talen te laten verwerven. Dit is een troef waarmee ze hun hele leven lang hun voordeel zullen kunnen doen.

Die visie op taal leidt dus tot nieuwe keuzes. Ik merk dat dit voor onrust zorgt bij sommigen. Op dit punt wil ik toch ingaan op een aantal irrationele angsten die ik hoor bij collega's. Denk bijvoorbeeld aan de beleidsverklaring van afgelopen woensdag. Alleen al het idee dat het Franstaligen zouden toegelaten worden om aanwezig te zijn op hetzelfde ogenblik in dezelfde zaal als de raadsleden van de VGC, was verontrustend voor sommigen. Qua open houding kan dat tellen. Gewoon aanwezig zijn om te luisteren... We hebben de meest uiteenlopende zaken kunnen horen in de afgelopen dagen. Ik kan jullie echter geruststellen. Het Nederlandstalig aanbod gaat niet verdwijnen; de VGC gaat niet verdwijnen en de beschermingsmechanismen voor Nederlandstaligen gaan evenmin verdwijnen. Dat staat ook nergens te lezen. Ik heb dat echter wel zien verschijnen in de pers. Wellicht lagen de verklaringen van sommigen hieraan ten grondslag. Dit staat echter nergens vermeld in het regeerakkoord. Integendeel! Zowel in dit bestuursakkoord als in het GGC-akkoord staat dat de dienstverlening in het Nederlands verder versterkt zal worden. We gaan meer Brusselaars in contact brengen met onze taal; we gaan hen zelfs het Nederlands aanleren en we gaan onze Nederlandstalige jeugd versterken met de kennis van andere talen. Dat is de positieve, assertieve en inclusieve benadering waar wij met Groen helemaal achterstaan.

In verband met de valse noten van daarnet wens ik trouwens ook nog iets te zeggen. De ondervoorzitter van deze Raad is, bij mijn weten, democratisch verkozen. De kandidaat van Groen behaalde 11 stemmen terwijl de door de N-VA voorgestelde kandidaat het met 4 stemmen moest stellen. De Raad heeft beslist. Als u daar een probleem mee hebt, moet u het zeggen. Voor Groen is het echter prima als de democratie functioneert.

Een vierde item uit het bestuursakkoord dat ik hier wil aansnijden is de stad op kindermaat. Een stad die goed is voor kinderen, is goed voor iedereen. Brussel moet meer dan ooit een stad worden waar je jong kan zijn en oud wil worden. Een stad waar elke papa of mama zonder problemen een crèche kan vinden. Een stad waar kinderen en jongeren mee de stad kunnen maken. Een stad waar de strijd tegen armoede en sociale ongelijkheid meteen, van jongs af aan wordt gestreden, zodat al onze jonge ketjes de kansen krijgen die ze verdienen. Een stad waar kinderen veilig kunnen spelen op pleintjes, in buurtparkjes en in breed opengestelde scholen.

Het is dan ook evident om dan meer in te zetten op kinderopvang. Het is in onze stad vandaag nog steeds een grote uitdaging voor veel ouders om Nederlandstalige kinderopvang te vinden. Er is nog altijd een inhaalbeweging nodig. Dat kan de VGC natuurlijk niet alleen. De Vlaamse Gemeenschap beschikt over de middelen om die bijkomende capaciteit te realiseren. Op dat vlak hopen we op een Vlaamse Gemeenschap die voluit kiest voor Brussel en die de Brusselnormen gewoon waarmaakt. Het College zal ook zelf de schaarse middelen investeren in infrastructuur en ondersteuning geven. Bij dit laatste zal een duidelijke prioriteit worden gegeven aan inkomensgerelateerde plaatsen in de wijken waar de nood het hoogst is. De aanpak van het Lokaal Loket Kinderopvang wordt aangehouden. Op dat vlak is de nieuwe meerderheid er voorstander van om 1 gemeenschappelijk loket voor heel Brussel uit te bouwen.

Onderwijs blijft het belangrijkste vliegwiel voor alle Brusselaars om zich te ontwikkelen en een dam te vormen tegen armoede en uitsluiting. Elk Brussels kind verdient een plek op

school.

Het toenemend aantal kinderen in de stad en het succes van het Nederlandstalig onderwijs stelt ons wel voor een grote uitdaging. Dit College zal daarom met veel ambitie blijven investeren in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Maar ook hiervoor zullen we de Vlaamse Gemeenschap hard nodig hebben. We kijken er echt naar uit om ook op dit vlak samen te werken. Wie van ons er uiteindelijk ook in Vlaanderen mee zal besturen: ik reken er op dat alle collega's in deze Raad die boodschap mee zullen uitdragen.

Er is evenwel meer nodig dan dat. Met Groen zijn wij al jaren pleitbezorger van tweetalig onderwijs en meertalig onderwijs. De inzet voor 'stimulerend meertalig onderwijs in Brussel' (STIMOB) en meertalig lesgeven (CLIL) krijgt dan ook onze volle steun. Wij kijken toch echter vooral uit naar het pilootproject tweetalig onderwijs. Hiermee kan dit College geschiedenis schrijven. Onze fractie zal het College daarin alvast voluit aanmoedigen en steunen.

Ten vijfde en tenslotte: Brussel moet een inclusieve stad zijn, waar we zorgen voor elkaar. Het zorgaanbod zal dan ook mee evolueren met de grootstedelijke realiteit. Wij zijn bijzonder tevreden met de versterking van de schoolpoortwerking met brugfiguren. Zo bereiken we nog meer ouders bij het schoolgebeuren en komen we tot meer inclusie. Als we een zorg op maat willen bieden overeenkomstig de Brusselse realiteit zijn de terugkeer van de inspanningen voor cultuursensitieve zorg en cultuurbemiddelaars voor ons een *conditio sine qua non*. Daarnaast is er terecht aandacht voor ouderen en de strijd tegen eenzaamheid en – natuurlijk – de strijd tegen armoede.

Vandaag is het zorglandschap nog te versnipperd. Hierdoor ontvangen de Brusselaars niet altijd de zorg die ze verdienen. De VGC gaat ook hier, precies in het voordeel van alle Brusselaars, actief afstemmen en samenwerken met de GGC en de Cocof. Enkel zo kan men nog meer impact bereiken en een voelbaar verschil waarmaken. Via buurtgerichte zorg willen we de best mogelijke hulp en zorg bieden die zo dicht mogelijk bij de mensen zelf staat.

Het is dan ook een sterk signaal dat collegevoorzitter Elke Van den Brandt de schouders zal zetten onder welzijn en zorg. Traditioneel gezien is dit immers het zwakke broertje in het VGC-beleid. Wij kijken alvast uit naar de concrete resultaten op dit vlak.

Een langetermijnvisie naar een klimaatneutrale stad, een wil om samen te werken en samen te creëren, een frisse kijk op taal, een sterke focus op onze kinderen en een grootstedelijke visie op zorg zijn 5 keuzes die goed illustreren hoe deze stadscoalitie puik inspeelt op de grootstedelijke realiteit, op de toekomst en met veel liefde voor Brussel gaat zorgen. De Groen-fractie zal dit akkoord met veel enthousiasme steunen. Voor de uitvoering ervan geven we het College dan ook graag het volle vertrouwen. (*Applaus*)

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Vijf jaar geleden kon ik hier zeggen dat de documenten ons correct en tijdig waren bezorgd. Helaas moest ik er toen bij zeggen dat het debat al voor een groot deel in de media was gevoerd. Deze keer is het nog erger verlopen: nu zijn de documenten eerst aan de media bezorgd en daarna pas aan de raadsleden. Ik wil toch even formeel herhalen, ook voor het verslag, dat deze manier van werken niet kan, en ik hoop dat daaruit voor de komende 5 jaar en de verdere toekomst conclusies worden getrokken.

Collega's, het werkstuk dat we hebben gekregen, is in feite een werkstuk vol gemeenplaatsen,

met vaag, wollig en soms zelfs onbegrijpelijk taalgebruik. Hier en daar heb ik een test uitgevoerd en heb ik aan anderen gevraagd of zij wisten waarover het ging, en dikwijls moesten ze me het antwoord schuldig blijven. Ik moet eerlijk toegeven dat ik, die toch wel enige ervaring met politieke terminologie heb, het zelf vaak helemaal niet begreep.

In het document staat weinig tot niets nieuws. Het is een weinig coherent geheel. Wat moeten we met die 5 rode draden en 14 thematische hoofdstukken? Op een bepaald moment kreeg ik de indruk dat ze iemand een tekst hebben laten schrijven, halfweg iemand anders hebben gekozen en dan toch maar de eerste tekst van de eerste schrijver behouden hebben, eraan geplakt met een titel erboven: 'Dit zijn de rode draden.' Het is een warrig, rommelig geheel.

In mijn lange carrière vind ik dit het slechtste RVG-bestuursakkoord ooit. Dat geldt enerzijds voor de leesbaarheid en de structuur. Van de vorige akkoorden kon ik ook zeggen dat ik het er inhoudelijk niet mee eens was - dat is nu niet anders -, maar er zat ten minste meestal een lijn in, er zat een verhaal in, en dat is dit keer niet het geval. Anderzijds is het ook inhoudelijk een zeer mager beestje. Er staan bijzonder weinig nieuwe of innoverende zaken in. Om de haverklap wordt er gezegd: "We gaan verder zus en zo", "We blijven dit en dat"... Het zou er nog aan mankeren dat we het beleid niet voortzetten; dat hoeft daarom nog niet om de haverklap herhaald te worden. "We blijven investeren in kleuter-, lager- en vooral secundair onderwijs": tja, we mogen het hopen, zou ik zeggen. Om de haverklap wordt er ook gezegd: "We zullen aan de Vlaamse Gemeenschap vragen...", "We zullen er bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op aandringen...", "We zullen aan de gemeenten vragen...". Dat lijkt allemaal niet echt uit te gaan van de eigen kracht en de eigen overtuiging.

Als er al 1 echte rode draad in het verhaal zit, dan is het wel een groene. Een groene herhaling van gemeenplaatsen, zoals daar zijn: vergroening, duurzaamheid, fossielvrij, *zero waste* enzovoort. Op bijna elke pagina wordt deze mantra herhaald. Zelfs Anuna (De Wever) zou bij zoveel overkill in slaap vallen.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Mijnheer Lootens-Stael, dat 'fossielvrij' moet u niet persoonlijk nemen. (*Gelach*)

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Mijnheer Vanhengel, mag ik erop wijzen dat u die toestand al iets meer benadert dan ik?

Een laatste punt van algemene kritiek: het feit dat de groenen absoluut een gezamenlijke voorlezing van de respectievelijke regeerakkoorden met de Cocof wilden, was geen toeval. In het gewestelijke regeerakkoord gaat het zeer regelmatig over gemeenschapsbevoegdheden. In dit akkoord voor de VGC gaat het zeer regelmatig over gewestbevoegdheden, bijvoorbeeld over stadsvernieuwing of de aanleg van straten en pleintjes. Dat is allemaal niet zo onschuldig. Het is blijkbaar de bedoeling de verwarring zo groot mogelijk te maken, ervoor te zorgen dat niemand er nog zijn weg in vindt, om uiteindelijk de gemeenschappen terzijde te schuiven en alle gemeenschapsbevoegdheden te vergewestelijken.

Ik heb daarbij 2 waarschuwingen. Ten eerste, is een dergelijke houding in strijd met de letter, en al helemaal met de geest van de Grondwet. Ten tweede, moet men zich ervan bewust zijn dat de Vlaamse Gemeenschap in Brussel immense financiële inspanningen levert. Als het de bedoeling is een grote verdwijntruc toe te passen op de gemeenschappen in Brussel, dan zou het weleens kunnen dat op een gegeven ogenblik ook al dat manna vanuit Vlaanderen verdwenen zal zijn. We mogen de Vlaams-Brusselse gemeenschap niet los zien van het

grotere geheel dat de Vlaamse Gemeenschap is. Anders zouden we in Brussel weleens met lege handen kunnen achterblijven.

Sta me toe nu een aantal belangrijke bevoegdheden van de VGC te belichten. Ik begin met onderwijs, dat toch wel een van de belangrijkste is. Een goed ontwikkeld en kwalitatief hoogstaand Nederlandstalig onderwijsnet in Brussel is uiteraard van het allergrootste belang voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen, en van de Nederlandstalige aanwezigheid in de hoofdstad. Investeren in onderwijs is dus investeren in de toekomst. Daarom vraagt onderwijs onze maximale aandacht, zeker in een gewest waar de Nederlandstaligen meer en meer in de verdrukking komen. Dat geldt overigens niet alleen voor de Nederlandstaligen, maar ook voor het Nederlands. Ik verwijs daarvoor graag naar de Taalbarometer. Het bestuursakkoord verwijst ergens naar die Taalbarometer, maar deze passage - het feit dat de kennis van het Nederlands erop achteruitgaat in de hoofdstad - wordt niet vermeld in het akkoord.

Collegelid Sven Gatz: Maar het wordt meer gesproken.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Maar de kennis gaat achteruit.

Collegelid Sven Gatz: Maar het wordt meer gesproken.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Maar de kennis gaat achteruit. De heer Sven Gatz komt nu ook hier de querulant uithangen. Eerst maakt hij ruzie in zijn eigen partij, nu gaat hij ook hier beginnen. Mijnheer Gatz, ik weet dat nogal wat scholieren die afstuderen in het secundair Nederlandstalig onderwijs, een Nederlands spreken dat van een bedenkelijk niveau is. Zij spreken Nederlands, maar daar houdt het dan ook op.

Collega's, de Vlaams-Brusselse scholen kampen met een capaciteitsprobleem. Wel, ik zou zeggen: stop de immigratie. Ik heb de groenen in deze assemblee vaak horen spreken over dat capaciteitsprobleem, maar dat is natuurlijk niet uit de lucht komen vallen. (*Samenspraken*)

Ik heb dat ook gezegd, omdat er ook in dat akkoord zaken stonden die tot de gemeenschapsbevoegdheden behoorden, met name onderwijs. Vandaag herhaal ik dat.

Het Nederlandstalige onderwijs in Brussel trekt niet alleen Vlamingen aan, maar ook heel wat kinderen van ouders die niet Nederlandstalig zijn, omdat zij – zeer begrijpelijk – voor hun kinderen een onderwijssysteem willen dat voorlopig nog minder slecht is dan het Franstalige. In het verleden werd door de wisselende meerderheden in de VGC de kwaliteit van ons onderwijs ondergeschikt gemaakt aan de kwantiteit, ofte het aantal leerlingen. Een elementaire kennis van het Nederlands was zelfs geen voorwaarde meer om zich te kunnen en te mogen inschrijven. Het resultaat is dat sommige Nederlandstalige kinderen geen plaats meer vinden in onze scholen, en dat door de toevloed van Nederlandsonkundigen de kwaliteit van ons onderwijs stevig onder druk staat. Bovendien zou er wel degelijk voldoende capaciteit zijn wanneer men ervan uitging dat het Nederlandstalige onderwijs in de eerste plaats voor Nederlandstaligen is bedoeld. Dat is nu niet het geval; de Nederlandstalige minderheid in Brussel is zelfs verworden tot een minderheid binnen haar eigen onderwijssysteem.

Het Vlaams Belang pleit dan ook al jaar en dag voor een absolute voorrang voor Nederlandstaligen in onze scholen. Het is niet meer dan logisch dat instellingen van de

Vlaamse Gemeenschap, gul gefinancierd met belastinggeld van de Vlaamse belastingbetaler, in de eerste plaats dienen open te staan voor Vlaamse kinderen. Overblijvende plaatsen - en die zullen er uiteraard zijn - kunnen daarna ingevuld worden door anderstaligen, met dien verstande dat voor Nederlandsonkundige leerlingen een taalbad verplicht zou moeten zijn.

Het Vlaams Belang wil meer inzetten op de combinatie werken/leren. In heel wat sectoren kan studeren gecombineerd worden met praktijkervaring op de werkvloer. Die aanpak veronderstelt ondersteuningsmaatregelen voor de werkgever en een uitbreiding van het aanbod aan werkervaringstrajecten en bijscholingen. Door permanente bijscholing kan onze economie concurrentiëler worden en kunnen we de werkloosheid wegwerken. Wie in opleidingen investeert, zou daarvoor beloond moeten worden.

Ik lees in het bestuursakkoord: 'Samenleven: iedereen Brusselaar'. Dat is allemaal sympathiek, maar laten we als VGC misschien eerst eens proberen de Brusselse Vlaming te bereiken. Uit eigen onderzoek uit het verleden, dat een beetje wordt weggemoffeld, blijkt dat de VGC niet of nauwelijks bekend is. Zelfs onder de Nederlandstaligen in deze stad weten heel wat mensen niet wat de VGC is. Dat betekent dat we deze mensen onvoldoende bereiken, of dat zij op z'n minst niet weten dat wij het zijn die hen bereiken. Hier is volgens mij nog een grote taak voor dit College weggelegd.

Her en der lees ik 'diversiteit', 'openheid', nogmaals 'iedereen Brusselaar', enzovoort. Dat is allemaal sympathiek, maar het moet van twee kanten komen. Wij mogen ook van anderen - van anderstaligen, van mensen met een andere origine - verwachten dat zij respect hebben voor onze eigenheid, voor onze taal, voor onze waarden, voor onze cultuur.

Ik lees zaken als 'het inspiratietraject rond superdiversiteit'. Wel, daar zou ik zeggen: stop met pampieren. Wij moeten niet iedereen achternalopen. Onze deur staat open: wanneer mensen naar ons toe willen komen, zijn ze uiteraard welkom. Maar mogen we alsjeblieft vragen dat mensen die naar ons komen, ook zelf een inspanning doen om tot bij ons te komen?

Vervolgens wil ik het hebben over het hoofdstuk Gezondheidszorg. Een goede gezondheidszorg is een basisrecht voor iedere Brusselaar. Vandaag stellen we vast dat wie illegaal in deze stad verblijft, toegang heeft tot gratis gezondheidszorg, maar voor mensen die hier heel hun leven lang hard gewerkt hebben, is gezondheidszorg maar al te vaak een onbereikbaar, want onbetaalbaar luxeproduct geworden. Dat is onaanvaardbaar.

Bij de Irisziekenhuizen loopt er heel wat verkeerd. Nederlandstaligen kunnen er vaak niet in hun eigen taal terecht. De VGC voorziet voor de ziekenhuizen wel in interculturele bemiddelaars en tolken Arabisch, Swahili en noem maar op, maar de Nederlandstaligen moeten maar hun plan trekken. Aan het feit dat zij er niet in hun taal terechtkunnen, wordt al te makkelijk voorbijgegaan.

Inzake eerstelijnszorg staat of valt het Vlaamse beleid in Brussel met de aanwezigheid van voldoende huisartsen. De rol van huisarts is immers cruciaal in het preventie- en gezondheidsbeleid. Een professionele uitbouw van de Vlaamse huisartsenpost is dan ook nodig. Niet met wat gerommel in de marge, zoals goedkopere woningen voor pas afgestudeerden of taxidiensten, maar met een echt doeltreffend en assertief beleid. De huidige medische wachtdiensten zijn een aanfluiting van de elementaire beleefdheid ten aanzien van de Nederlandstaligen in deze stad en van de taalwetgeving. Uit eigen ervaring weet ik dat alleen de wachtdienst in de Stad Brussel tweetalig is. In de voor mij dichtstbijzijnde

wachtpost, die van Sint-Jans-Molenbeek, zeggen ze mij - in het Frans, uiteraard - dat ik naar de Stad Brussel moet om in het Nederlands geholpen te worden. In Schaarbeek en Sint-Jans-Molenbeek kan dat niet. Wat is dat nu voor situatie in een tweetalige stad als Brussel?!

Brussel brengt bitter weinig terecht van wat we een echte cultuurpolitiek zouden moeten kunnen noemen. Dat komt in de eerste plaats door de verwrongen visie van de beleidsmakers op dit domein. Als hoofdstad van het land is Brussel een cultureel centrum voor velen. Helaas wordt onze eigen cultuur daarbij vaak over het hoofd gezien. Het uitgangspunt dat Brussel een lappendeken van minderheden zou zijn en dat de Vlaamse minderheid daarin op intercultureel vlak een avant-gardistische rol heeft te spelen, is gewoon niet correct. Ons Brusselse cultuurbeleid moet in de eerste plaats gericht zijn op de versterking van de Vlaamse taalkundige en culturele positie in de hoofdstad. Vlaanderen en de VGC moeten er alles aan doen om de zichtbaarheid van onze cultuur in Brussel te bevorderen en daarbij de band met niet-Nederlandstaligen aan te halen. Nu gebeurt in feite het omgekeerde: men doet er alles aan om de band van de laatste Nederlandstaligen in deze stad met de andere culturen aan te halen. Kortom: ons cultuurbeleid in Brussel gaat uit van een zwaktebod.

Uiteraard moet er worden ingezet op de zogenaamde 'hoge' cultuur en op prestige, maar men mag daarbij niet uit het oog verliezen dat de Brusselse Vlamingen uit alle lagen van de bevolking van een cultureel leven en aanbod op maat moeten kunnen genieten. Elitaire cultuur en avant-gardistische podiumkunsten mogen niet ten koste gaan van volkscultuur zoals het repertoiretheater of variététheater. De zogenaamde 'openheid' van instellingen zoals de KVS is daarenboven zo disproportioneel dat men soms nauwelijks nog het gevoel heeft in een Vlaams cultuurhuis te vertoeven. Hetzelfde kan trouwens ook gezegd worden van sommige Vlaamse gemeenschapscentra. Ik mag niet veralgemenen, maar er zijn er waar nauwelijks nog Nederlandse cultuur wordt geprogrammeerd en waar zelfs amper nog Nederlands wordt gesproken in de werking.

Wat Muntpunt betreft, zou ik erop willen aandringen dat het College de middelen indexeert. Het spreekt voor zich dat ook aan de uitgavenzijde de kostprijs stijgt, met bijvoorbeeld de jaarlijks stijgende personeelskosten. Wanneer de middelen niet stijgen, dreigt dat gecompenseerd te moeten worden en zal de werking inboeten.

Ook het culturele aanbod voor onze senioren laat vaak te wensen over. Professionele verenigingen, die al veel geld krijgen en waarvan sommige zelfs aan het infuus van de subsidiëring liggen, moeten minder gesubsidieerd worden ten voordele van amateurverenigingen, zowel inzake infrastructuur als inzake inhoudelijke ondersteuning. Volkscultuur en kleine amateurverenigingen, die nog altijd de basis vormen van de cultuurbeleving, moeten opgewaardeerd worden.

Wat de jeugd betreft, pleit het Vlaams Belang voor een duidelijke deelname van de jeugd aan het publieke leven, maar de partij wil niet dat de jeugd volledig overgeleverd wordt aan de commerciële sector. Daarom zijn we er zeker voor gewonnen de jeugd multifunctionele ontmoetingsruimten aan te bieden die een waaier aan activiteiten mogelijk maken. Daarnaast zijn we ook voorstander van de ondersteuning van de traditionele jeugdbeweging. Die verdient een degelijke infrastructuur en bijstand van een jeugddienst die ook buiten de kantoor- en schooluren ter beschikking staat. Voor de kleinsten pleit mijn partij voor de inrichting van goed gereguleerde speel- en ontmoetingspleintjes waar voldoende sociale controle mogelijk is. In het voorliggende akkoord staat dat de kleintjes moeten kunnen ravotten op straat. Ik vrees dat dat getuigt van een zekere naïviteit. In een ideale wereld zou

dat zo moeten zijn, maar helaas leven we in het jaar 2019 en in Brussel, en daar moeten we rekening mee houden.

Het Vlaams Belang hecht er veel belang aan dat de overheid de inzet van bestuursleden en vrijwilligers van sport- en jeugdverenigingen zichtbaar waardeert. Ik leg graag een bijzondere nadruk op het vrijwillige jeugdwerk. Dat vinden we bij uitstek terug in de jeugdverenigingen. Jongeren die zich geheel vrijwillig inzetten, moeten kunnen rekenen op een goed uitgebouwde ondersteuning. Degelijke infrastructuur en een goede werking kosten immers veel geld. De administratieve rompslomp voor jeugdverenigingen moet drastisch worden verminderd.

Collega's, in het akkoord wordt met geen woord gerept over de studenten. Het is niet omdat ze meestal niet in Brussel stemmen, dat ze geen volwaardige partners van de VGC kunnen zijn. In het verleden zijn ze al te vaak vergeten door het College van de VGC, en nu worden ze zelfs helemaal uit het akkoord weggelaten. Brussel moet zijn plaats als studentenstad bestendigen. Met zo'n honderdduizend Nederlands- en Franstalige studenten en 52 hogescholen en universiteiten is Brussel in feite de grootste studentenstad van het land. Helaas moeten we vaststellen dat de Brusselse overheden te weinig doen om Brussel als studentenstad op de kaart te zetten. Zo ontbreekt het de hoofdstad aan voldoende fuifzalen voor studenten. Ter zijde: een paar maanden voor de verkiezingen werd ik nog aangesproken door studenten die een fuif wilden organiseren en nergens een zaal konden vinden. Dat is betreurenswaardig. Ook speelt het openbaar vervoer niet of nauwelijks in op de noden van de studenten. Denk maar aan het vervoer in de nachtelijke uurtjes: op dat vlak moet, desnoods vanuit het College, dringend een aanzet worden gegeven naar de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Ook de ondersteuning van studentenkringen en -clubs laat te wensen over. Brussel moet een bruisende studentenstad worden die de concurrentie met pakweg Gent of Leuven aankan.

In mijn laatste minuut spreektijd wil ik nog enkele elementen aanstippen, en ik begin met de taalwetgeving. Ik zou willen dat dit College daarvan een breekpunt maakt ten aanzien van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. U draagt twee petjes: 1 als VGC-Collegelid, 1 als lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering; gebruik uw petje in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om de taalwetgeving af te dwingen.

Ten tweede: het miljard euro uit het Lombardakkoord. Zorg ervoor dat dat geld gebruikt wordt voor de Vlamingen in deze stad, en zorg ervoor dat de Vlaamse schepenen hun rol als Vlaamse schepenen ook daadwerkelijk opnemen, niet alleen om de centen binnen te rijven, maar ook om de belangen van de Vlamingen te verdedigen.

Tot slot: zorg ervoor dat wij als VGC niet in de plaats moeten treden van falende overheden. Daar waar de gemeenten in gebreke blijven ten aanzien van de Vlaamse gemeenschap, treden wij vandaag in de plaats. Dat moet stoppen. We moeten de gemeenten op hun verantwoordelijkheid wijzen. Zij hebben twee gemeenschappen in hun rangen en moeten die op een gelijke manier behandelen.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Lootens. Ik heb nu gevoeld hoe frustrerend het is om van op deze plaats niet tussenbeide te kunnen komen. Maar goed, er zijn voor- en nadelen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben blij jullie hier allemaal samen te zien, zowel oude als nieuwe collega's. Wij hebben heel veel goesting in dit nieuwe bestuursakkoord. Het maakt de juiste keuzes, geen linkse en geen rechtse, maar keuzes recht vooruit voor

iedereen. Zo beschouw ik ze alleszins. Het zijn stedelijke keuzes voor een sterk groeiende en permanent internationaal wordende hoofdstad die Brussel, tot spijt voor wie het benijdt, is geworden. Brussel is ook de stad waar Nederlandstaligen steeds meer hun plaats opeisen en dag in dag uit worden gerespecteerd. Dat merk ik in gemeenten als Sint-Jans-Molenbeek, waar ik als Nederlandstalige "Vlaamse" schepen alle respect krijg. Ik word er niet meer als Marokkaanse van dienst aanzien, maar als "*l'échevine flamande néerlandophone*". Het tij kan keren zoals u ziet.

De Taalbarometer toonde aan dat de populatie van Nederlandstaligen verjongt en steeds meer anderstalige Brusselaars de weg vinden naar het Nederlands. Ik denk aan de campagne van Actiris met Vincent Kompany bijvoorbeeld, aan de populariteit van het Nederlands als tweede taal en de Huizen van het Nederlands waar mensen aanschuiven om Nederlands te leren. Ik zie het ook in de gemeente waar ik zelf woon.

Dit bestuursakkoord is op maat van de Brusselaars geschreven, de Nederlandstalige, de Nederlandskundige en alle andere Brusselaars die van ons aanbod willen gebruikmaken. Dit bestuursakkoord trapt ook niet in de valse en contraproductieve tegenstellingen die men ons vanuit de andere gewesten wil aanpraten. Dit akkoord is een bestuursakkoord voor het lokaal Nederlandstalige bestuursniveau in Brussel, maar overstijgt de verlammende communautaire tegenstellingen. Het is een goed akkoord. Het maakt moedige Brusselse keuzes en verliest zich niet in tactische instrumentele keuzes zoals Namen of Antwerpen. Het is een goed akkoord.

Naast het gewestelijk regeerakkoord gaat dit akkoord ook uitdrukkelijk over meertaligheid. En als de globaliteit van de in Brussel bevoegde overheden de Brusselaar in de toekomst de instrumenten kan aanreiken om vlot andere talen onder de knie te krijgen, is dat op alle vlakken, ook op sociaaleconomisch vlak, een winst voor elke individuele Brusselaar en een troef voor ons gewest.

De nieuwe bevoegdheden over meertaligheid werden hier vandaag aangehaald en gisteren in het Brussels Parlement besproken. Het feit dat het bestuursakkoord van de VGC ook daar ook wil op inspelen is een uitstekende keuze. Het is een direct gevolg van de Taalbarometer 3 die hier in dit lokaal in december 2019 uitgebreid is besproken. Ik weet dat collegelid Sven Gatz bij de onderhandelingen ook lang op deze nagel heeft geklopt.

Die meerderheid moet ook prominenter een rol spelen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Tijdens de vorige legislatuur werden al belangrijke stappen gezet om de tweetaligheid te concretiseren. Onder impuls van voormalig collegevoorzitter Guy Vanhengel werd de tweetalige lerarenopleiding opgestart. Dat zijn belangrijke zaadjes waar we verder op kunnen bouwen en een belangrijke verwezenlijking zeker voor meertaligheid. We moeten dat aspect nauwgezet blijven opvolgen zodat nadien kwaliteitsvolle leerkrachten in onze klassen aan de slag kunnen. Leerkrachten en scholen zitten vandaag volop in een veranderingsproces. Toevallig zijn hier 3 voormalige leraren aanwezig, Guy Vanhengel, Carla Dejonghe en ikzelf. En blijkbaar zelfs meer, steek allemaal uw vinger maar op. (*Gelach*)

We blijven de mening toegedaan dat onderwijs een fundamenteel antwoord kan bieden op heel veel uitdagingen in dit gewest, en vooral ook op de grote uitdaging die armoede voor ons gewest betekent.

De kwaliteit van het onderwijs staat of valt met het welbevinden van zowel leerkrachten als

leerlingen. Het is niet het een of het ander. We zijn heel blij in het bestuursakkoord te lezen dat een volledig hoofdstuk aan de herwaardering en ondersteuning van beide is gewijd. Dat doen we door verder en nauwer samen te werken met professionele onderwijsactoren zoals het OCB, de schoonmakers en Tada die leerlingen begeleidt, en deze nauwer te laten samenwerken met de pedagogische teams in de scholen.

Het College heeft ook de prangende ambitie om schooluitval zo vroeg mogelijk aan te pakken. Het doet dit door jongeren die dreigen uit te vallen onmiddellijk bij de kraag te vatten en ze door onze partners zoals Abrusco en KANS Centraal Meldpunt Brussel de juiste opleiding te laten volgen en ze weer op het juiste spoor te zetten.

Dit College heeft duidelijk de kracht om zaken te veranderen en te verwezenlijken door innoverend te zijn en op de Brusselse realiteit in te spelen. De verkiezingen hebben immers uitgewezen dat burgers actief deel willen uitmaken van het beleid, in commissies willen zetelen en hun ding vertellen.

De VGC heeft het voordeel dat ze een kleine en operationele overheid is, die dicht bij de Brusselaar staat en ook maatwerk kan leveren. Dankzij het jarenlange goede financiële beheer is er ruimte vrij om ook daarin te investeren en om binnen de begrotingsmarges nieuwe methodes van inspraak te garanderen. We zijn blij dat dit College dit punt in zijn beleidsdoelstellingen voor de volgende jaren duidelijk naar voor schuift.

Ik verwijs ongewild nog eens naar collegelid Sven Gatz. Hij verschaft ons een voorbeeld waar we verder op kunnen ingaan. Hij heeft immers zijn burgerkabinet al met succes in Vlaanderen doorgevoerd. We denken dat hier in Brussel ook ruimte voor een dergelijk initiatief voorhanden is omdat we hier dicht bij en op elkaar leven.

De bespreking van het bestuursakkoord is een uitgelezen moment om het College te bevragen, vooral over enkele grote punten. De kleinere komen in de commissies wel aan bod. Ik ben blij te lezen dat de VGC haar rol binnen het inburgeringsbeleid in Brussel wil actualiseren. Ik vraag het College met aandrang mijn vraag mee te nemen. Zou de dialoog die we met de Vlaamse Gemeenschap naar aanleiding van de actualisatie van de regierol van de VGC moeten opstarten niet aanvatten om het weren van de Brusselse inburgering uit het Agentschap ter sprake te brengen? Ik raak dit punt maar even aan.

De Brusselse inburgering zou hiermee het voorbeeld van Gent en Antwerpen volgen. De argumenten die toen voor Gent en Antwerpen golden, zijn voor Brussel ook actueel. In Brussel is inburgering intussen eveneens verplicht. We moeten er dus zeker ook werk van maken. Franstalige actoren, zoals de BAPA's, *Bureaux d'accueils pour Primo-Arrivants*, zijn al een tijdje werkzaam wat een eigen afstemming meer dan nodig maakt.

Een tweede vraag betreft de zorg voor senioren. Ik sluit me grotendeels aan bij hetgeen de heer Arnaud Verstraete er al over heeft gezegd. Wel vind ik het een gemiste kans dat als in deze warme stad senioren ter sprake komen, er geen melding wordt gemaakt van diversiteit. En dan bedoel ik diversiteit op alle vlakken. Nederlandstalige senioren moeten in het Nederlands worden te woord gestaan, maar daar wordt al in voorzien. Door het feit dat alle leerlingen die in het Nederlands afstuderen, wordt dat gegarandeerd. Maar diversiteit moet voor iedereen gelden. In het hoofdstuk Welzijn en Gezondheid wordt te weinig gesproken over de wijze waarop onze instellingen in hun eigen werking diverser kunnen afstemmen op cultureel diverse doelgroepen. Op initiatief van collega Brigitte Grouwels, ere aan wie ere

toekomst, is destijds een resolutie goedgekeurd die cultuursensitieve zorg voor senioren voorstond. Dat heb ik zelf gezien. Ik wil graag dit punt expliciet in het bestuursakkoord zien staan.

Brussel is een diverse stad en ook het ouderenbeleid waaraan de VGC en de Vlaamse Gemeenschap werkt, moet zich aan deze realiteit aanpassen. Het kenniscentrum Wonen, Welzijn en Zorg beschikt over heel veel expertise en kan daar een goede partner voor zijn. Ik wens dat het College daar extra aandacht aan besteedt.

Mijn derde vraag gaat over investeringen in de sociale infrastructuur. Collega Arnaud Verstraete vermeldde dat de Vlaamse Regering een oproep heeft gelanceerd om daarin te investeren en dat een project aangaande nieuwe jeugdinfrastructuur, een jeugdhuis in Sint-Jans-Molenbeek, Centrum West, werd goedgekeurd. Ik wil graag weten of dit project ook wordt voortgezet. Voorts worden over het langverwachte Vlaams sportcentrum in Brussel 2 locaties genoemd, Schaarbeek aan het Abattoir en Sint-Jans-Molenbeek. Heeft dit College een voorkeur? Het gaat tenslotte over grote werken.

Heeft *Bruzz* plannen om met haar radio-uitzendingen ook digitaal naar Vlaanderen Breed te gaan? De opportuniteit dient zich aan om al in 2020 digitaal te gaan. Dat zou een mooie gelegenheid zijn om Brussel in de rest van Vlaanderen te promoten en onze banden nog sterker te maken zodat Vlaanderen haar hoofdstad ook echt weet te liggen.

Dit bestuursakkoord legt 5 rode draden bloot en stipt de juiste accenten aan voor een gewest dat volop in verandering verkeert. Het legt 5 grote vragen voor: een stad op kindermaat realiseren, de betrokkenheid van Brusselaars verhogen, inzetten op meertaligheid, duurzame transitie van de VGC verwezenlijken en de VGC als partner voor Brussel optimaliseren. Dat alles vormt de kracht van dit bestuursakkoord.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik merk dat u nu al wilt beginnen applaudisseren, mijnheer Ahidar, maar ik zou nog 10 minuutjes wachten, tot na mijn discours. U zult er dan nog evenveel zin in hebben.

Ik wil de collegeleden en de voorzitter van de Raad eerst en vooral gelukwensen met hun aanstelling, en de collega's met hun parlementair mandaat. Ik kan niet ontkennen dat ik liever een vrouw als voorzitter had gezien, maar ik apprecieer u als persoon, mijnheer Ahidar. Mijn teleurstelling over het Brussels gewestelijk regeerakkoord gisteren was dermate groot dat ik jullie ben vergeten te feliciteren met jullie aanstelling. Dat ik u allen feliciteer, vind ik niet meer dan normaal.

Ik wil jullie bij deze laten weten hoe de CD&V naar dit voorliggende programma kijkt. Ik durf zeggen dat wij ons kunnen vinden in een aantal ambities en doelstellingen. Ik herken ook heel wat strijdpunten en realisaties die wij in het vorige College hebben gerealiseerd, alleen is het contrast tussen de beloftes die men tijdens de verkiezingen heeft gemaakt en wat ik hier lees van vage aankondigingen bijzonder groot.

In schril contrast met het gewestelijke regeerakkoord, waarin men Brussel blijkbaar als een eiland beschouwt, vind ik het wel positief dat er in onze tekst vaak wordt verwezen naar andere bestuursorganen. Aan een sociaaleconomische wisselwerking, al was het maar tussen Brussel en de Rand, is men bijvoorbeeld volledig voorbijgegaan. Hier is het anders: het VGC-bestuursakkoord verwijst wel naar, bijvoorbeeld, de Cocof en de GGC. De vraag is wel wat de

finaliteit daarvan is, want daar spreekt u zich niet over uit. Welk resultaat wilt u over 5 jaar concreet voorleggen?

Ik wil een concreet voorbeeld geven. Ik onderschrijf natuurlijk de doelstelling dat men wil investeren in kinderopvang en in scholen. Maar u plaatst daar geen cijfers bij. Dat hebben wij de voorbije 5 jaren wel gedaan: kinderopvang voor 15% van de kinderen, 3.000 nieuwe plaatsen in het onderwijs en 3 nieuwe campussen. Het vorige College heeft dit ook gerealiseerd, en zelfs meer.

In dit programma staan niet meer dan platitudes, en ik citeer er enkele: "Ieder kind heeft recht op een plaats op school". Dat lijkt me nogal evident. "De demografische ontwikkeling van Brussel dwingt ons om aan een hoog tempo scholen te blijven bouwen." Ik heb geen bestuursakkoord van 35 pagina's nodig om te weten dat de bevolking in Brussel snel aangroeit. Dat weten we al meer dan 20 jaar. Er volgen geen cijfers maar er wordt veel heil verwacht van taskforces, Staten-Generaal, fora, enzovoort. Ik wil de nieuwkomers hier duidelijk maken wat het betekent als er door een bestuursploeg onderzoek wordt beloofd: dan komt dat er niet, er is geen budget voor, het is geen prioriteit, maar dat durven we eigenlijk niet zeggen. U zult binnen 5 jaar zien dat ik gelijk heb.

Ik heb nog geen antwoord gekregen om mijn vraag over de voorrangregels in het Nederlandstalig onderwijs. Is daar onenigheid over in het College? Wil men zich daar niet over uitspreken? Wat met meertaligheid? Wie is er tegen meertaligheid? Ik durf te hopen niemand in deze zaal. Alleen stel ik wel de vraag of we niet moeten beginnen met een correcte tweetaligheid. Wat heb ik eraan als mijn zoon van 12 in het Sint-Pietersziekenhuis wordt opgenomen en de verpleegster misschien de ene of andere Afrikaanse taal spreekt, maar geen Nederlands? Wat heb ik eraan als een van mijn vriendinnen wordt aangerand op straat, totaal ontredderd naar de politie gaat en daar niet in haar eigen taal kan worden geholpen? Wat baten kennis van Portugees of Duits als men niet in de eigen taal kan worden geholpen?

U weet dat we sterk hebben geïnvesteerd in de bouw van crèches. In de tekst lees ik "bij gemeentelijke en gewestelijke investeringen in infrastructuur streven we ernaar snel duidelijkheid te verschaffen over werkingsmiddelen". en "rekening houdend met het feit dat gewestelijke en gemeentelijke investeringen hoofdzakelijk worden toegekend aan gemeentelijke initiatieven"... bedoelt u dan dat de gemeentebesturen en OCMW's die vandaag 13% van de inkomensgerelateerde plaatsen die Kind en Gezin uitbaten voorrang zullen krijgen op de vrije initiatieven? Als die gemeentebesturen ook een correct aanbod voor hun Nederlandstalige inwoners voorzien, dan geef ik u wel gelijk. In Schaarbeek zijn er geen Nederlandstalige kinderdagverblijven. Als u dat probleem wilt aanpakken, dan geef ik u gelijk, als u iets anders bedoelt, dan moet u dat toch even verhelderen.

Met het belang dat aan de geestelijke gezondheidszorg wordt gegeven, ben ik blij. Ik hoorde mevrouw Elke Van den Brandt in een debat zeggen dat dat een prioriteit moet zijn, en daar heeft zij volkomen gelijk in. Een op de vier Belgen krijgt ooit in zijn leven te maken problemen rond geestelijke gezondheidszorg. Er zijn depressies, burn-outs en ontzettend veel suïcides in ons land. Daar moeten we blijven investeren. Ik was ook blij toen ik las dat u eerstelijnsgezondheidszorg en het project rond de eerstelijnspsychoog, dat werd ontwikkeld door Vlaams minister Jo Vandeurzen, apprecieert. Door dat te bepleiten, zet u echter nog geen concrete resultaten neer. Dat doet mij een beetje twijfelen aan de ambitie van het collegelid dat bevoegd is voor Welzijn. Wat zult u bijvoorbeeld met het crisismeldpunt BXL of het Brussels netwerk Bru-Stars voor jongeren doen? Dit is een heel kwetsbare doelgroep. U weet

immers, mevrouw Van den Brandt, dat geestelijke gezondheidsproblemen vaak opduiken voor de leeftijd van 21 jaar.

Het College verwacht terecht dat de Vlaamse Gemeenschap blijft investeren in gemeenschapsinfrastructuur maar in de tekst staat ergens: “We dringen bij de Vlaamse Gemeenschap aan om een Brusseltoets door te voeren op de regelgeving van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden.” Wat bedoelt u dan precies? Die Brusseltoets van 5%? Er wordt al lang veel meer dan dat gedaan. U weet dat ook.

Uit het Brussels Regeerakkoord leren we dat er mogelijks 22 nieuwe GECO-banen worden ter beschikking gesteld voor Nederlandstalige kinderopvang. Ter herinnering: in 2015 waren er dat 67. U zegt dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ook inspraak wenst in waar die extra capaciteit wordt gerealiseerd. In dit VGC-akkoord lees ik daar niets over. Wél vraagt de VGC de Vlaamse overheid om “via investeringssubsidies bedrijven, administraties en instellingen voor hoger onderwijs te stimuleren om zelf kinderdagverblijven in te richten voor hun personeel en de bestaande kinderdagverblijven meer open te stellen voor buurtbewoners.” Economie en tewerkstelling zijn echter gewestelijke bevoegdheden. Die horen thuis in het gewestelijk bestuursakkoord. Kortom, de tekst staat vol verwarrende passages.

Ter illustratie geef ik nog enkele voorbeelden: “De Brusselse Jeugdraad spreekt zich uit over alle aspecten van het beleid”. Bedoelt u daar de Jeugdraad van de VGC mee? Want die is samengesteld uit vertegenwoordigers uit het veld, en niet uit kinderen en jongeren zelf. Of gaat het om een ‘Brusselse Jeugdraad’ op gewestniveau? Dat is niet duidelijk.

“Brusselaars hebben te weinig zwembad ter beschikking”. Dankzij de inspanningen van mevrouw Céline Fremault kunnen we vanaf dit weekend wel in een aantal vijvers zwemmen. Het is ook eigenlijk een gewestelijke aangelegenheid.

De tekst die vandaag voorligt, beantwoordt niet aan de verwachtingen van de CD&V. Dat kunt u niet erg vinden, maar hij beantwoordt ook niet aan de verwachtingen van het middenveld en zeker niet aan die van de Brusselaars. De eerste reacties op *Bruzz* en in de andere media spreken boekdelen. De teneur is dezelfde als hij het gewestelijke regeerakkoord: “Is het dat maar?”.

U zult in ons wel een bondgenoot vinden als u er blijft voor zorgen dat de bevoegdheden Welzijn en Gezondheidszorg verder worden uitgebouwd, dat het Nederlandstalig onderwijs en ook het culturele leven verder wordt versterkt. Dat is evident: we beschikken hier over talrijke culturele instellingen, zoals Muntpunt of de AB, die jaar na jaar wordt uitgeroepen tot beste concertzaal ter wereld. Er is de KVS, het Kaaitheter, en ga zo maar door. Daar ontmoeten Brusselaars elkaar. Daar komt een stuk van het gemeenschapsleven samen en dat onderschrijf ik volledig.

Ik zal me in tegenstelling tot de oppositie uit de vorige regeerperiode niet laten verleiden tot populistische uithalen naar de ene of andere persoon, valse aantijgingen of cijfergegevens die niet kloppen. Ik zal kritisch maar correct oppositie voeren.

De Brusselaars mogen resultaten verwachten van de VGC, ze hoeven zich niet neer te leggen bij vage aankondigingspolitiek die niet becijferd is. U durft niet te zeggen waar u concreet voor gaat. Ik had dat graag anders gezien. Ik had het bestuursakkoord graag goedgekeurd, maar dat kan ik nu helaas niet doen.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, wij steunen met heel veel plezier dit bestuursakkoord van het College van de VGC. Als kleine overheid speelt de VGC een heel belangrijke rol in het leven van veel Brusselaars, niet alleen van Nederlandstalige of Vlaamse Brusselaars en Brusselse Vlamingen, maar van heel veel Brusselaars. Dit bestuursakkoord toont dat het nieuwe College daar voluit voor gaat. Het maakt duidelijke keuzes: voor kwalitatief hoogstaande kinderopvang, voor onderwijs dat ontwikkelingskansen biedt in en buiten de school, voor ontmoeting tussen Brusselaars en het versterken van het samenleven in onze stad.

De VGC zal dat uiteraard niet alleen doen. Het College wil het samen met de Brusselaars doen. Individuele burgers, georganiseerde burgerinitiatieven of middenveldorganisaties: elk van hen krijgt de kans om mee te werken aan een sterkere stad. Samenwerking en participatie zijn cruciaal voor een kleine overheid als de VGC om daadwerkelijk impact te hebben op onze stad. Ik ben dan ook heel blij dat het College die weg verder inslaat, want ook tijdens de voorbije regeerperiode zijn er al heel veel stappen gezet. Daardoor kan er ook vernieuwend worden gewerkt en kan er worden gezocht naar gepaste, Brusselse oplossingen voor de Brusselse noden.

Ik ben heel blij met de openheid van het College om samen te willen werken met de andere Brusselse bevoegde overheden. We moeten op zoek gaan naar complementariteit, zeker als het over Welzijn en Gezondheid gaat. In die domeinen kan het niet meer dat elke overheid haar eigen ding doet zonder samen te werken. Dat zorgt voor overlappingsen, maar ook voor gaten in het preventiebeleid. Samenwerking komt de hulpbehoevende Brusselaars ten goede. Daarom is dat voor ons cruciaal.

Uiteraard is ook onze geprivilegieerde band met de Vlaamse Gemeenschap enorm belangrijk. Werken aan een duurzaam en constructief partnerschap is een permanente opdracht om in Brussel met voldoende slagkracht een beleid te kunnen voeren. In dat opzicht mogen we hopen dat die constructieve samenwerking deze regeerperiode door alle partijen gesteund zal worden. Vorig jaar vond ik het heel ontgoochelend voor de hele sector dat het langverwachte Brusseldecree er niet kwam, door toedoen van de N-VA in Vlaanderen. Het zorgde ervoor dat de VGC maar liefst 24 miljoen euro ontnomen werd. Met 24 miljoen euro kunnen we ontzettend veel verandering teweegbrengen!

Als een gevolg van de noden en de krachten in de wijken van Brussel, willen wij wijkgericht werken.

Collegelid Sven Gatz: Ik wijs even op een feitelijke onjuistheid, mevrouw Rochette. De discussie over het Brusseldecree en wie wat op het laatste moment geblokkeerd heeft, kunnen we zeker voeren, maar niet nu. De miljoenen waarnaar u verwijst, zijn evenwel iets te optimistisch. Daarmee bedoel ik dat die wel degelijk gehandhaafd blijven. Het totale bedrag uit uw verhaal is ongeveer 50 miljoen euro. De helft daarvan zijn dotaties en bij de andere helft gaat het om sectordecreten. Zo komen we aan 24 à 25 miljoen. Dat bedrag is gelukkig niet in gevaar. De discussie ging over de indexering van het volledige bedrag, en dat scheelt voor de VGC inderdaad 1 à 1,5 miljoen euro, maar ook niet meer. De discussie is wel pertinent, maar uw cijfers waren niet juist.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Excuseer mij en bedankt voor de rechtzetting.

Ik ga voort met het wijkgericht werken. Daarin wil het College heel veel investeren, of het nu

gaat over Welzijn of Sport. Dat is heel positief. Het zorgt ervoor dat Brusselaars makkelijk hun weg vinden naar Nederlandstalige dienstverlening. Wijkgericht werken creëert samenhang in de buurt.

Daarnaast verheugt het mij dat de VGC de strijd tegen armoede serieus neemt. Het is een duidelijke rode draad in het akkoord. In elke beleidsmaatregel wordt gekeken hoe we mensen in armoede kunnen bereiken en helpen. In het akkoord is bovendien een goed evenwicht terug te vinden tussen vernieuwing en proefprojecten enerzijds en het behoud en de versterking van goedwerkende projecten en initiatieven van de voorbije regeerperiode. Zo worden nieuwe burgerinitiatieven ondersteund, maar blijft ook het klassieke middenveld een belangrijke rol spelen. Allebei hebben ze hun nut in de stad. Ze kunnen aanvullend werken en van elkaar leren, ze dagen elkaar uit.

Als overheid staat de VGC, zowel het College als de Administratie, heel dicht bij haar burgers. Dat heb ik de voorbije jaren bij Globe Aroma aan den lijve mogen ondervinden. De sector is daar ook heel gelukkig mee: ik vang daarover voortdurend positieve feedback op. Het is dan ook toe te juichen dat die tendens zich verderzet en dat de methodes om aan participatie te doen verder uitgediept worden.

Dit bestuursakkoord heeft oog voor kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Alle leeftijdscategorieën in deze stad verdienen onze aandacht en ze krijgen die ook, op maat van hun specifieke behoeften. Het akkoord is een uitgebreid plan om te bouwen aan een inclusieve en warme stad voor mensen van alle generaties, Brusselaars met diverse culturele achtergronden, met verschillende seksuele geaardheden, diverse levens- en geloofsovertuigingen, voor mensen met een handicap of ziekte. In ons Brussel willen we iedereen mee aan boord in het onderwijs en in de jeugd-, sport- en cultuursector. We willen ook een vlotte toegang en goede begeleiding in de welzijnssector voor al wie hulp nodig heeft.

One.brussels-sp.a vindt dit bestuursakkoord een sterk akkoord. Veel punten uit ons programma, dat samen met veel Brusselaars tot stand kwam, vinden we erin terug. Ik ben dan ook blij te lezen dat participatie en *bottom-up* de rode draden in het akkoord zijn. Dat is wat wij hier in de Raad moeten doen: de vinger aan de pols houden op het terrein.

Dit bestuursakkoord staat dicht bij mij. Vanuit het middenveld kwam ik in dit parlement terecht. Ik word hier vrolijk van en heb veel zin om samen met het College de volgende 5 jaar hard te werken om van Brussel het nieuwe Berlijn te maken, of misschien nog wel straffer dan Berlijn. Onze fractie zal de komende jaren hard werken voor Brussel en al zijn inwoners.
(Applaus)

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik ben blij dat ik ook in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie de stem van de Brusselse burgers mag vertegenwoordigen namens een gelote assemblee die nog zal worden samengesteld.

Ik zal het kort houden. Er is vandaag al veel gezegd. Er is ook gisteren al veel gezegd. Er zijn duidelijk enkele parallellen tussen het bestuursakkoord van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het regeerakkoord van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Dat is natuurlijk logisch.

Ook in het voorliggende bestuursakkoord vinden we ambitie terug. Ambitie voor een stad die verbindt. Een stad die we delen. Een stad voor alle Brusselaars. Een stad met een eigen

identiteit die wordt gesteund door een VGC die ook een eigen identiteit heeft, maar die openstaat voor alle Brusselaars.

In dit bestuursakkoord is er veel aandacht voor onderwijs en kinderen. De VGC zal werken aan tweetalig onderwijs en aan de nodige hervormingen, onder meer op het vlak van de Brede School en de speelpleinen, al wordt er voor die laatste enkel vermeld dat het aanbod en de kwalitatieve omkadering zal worden verbeterd. Maar ook de andere beleidsdomeinen van de VGC worden ambitieus aangepakt: Cultuur, Media, Sport en Welzijn. De goesting is er om van Brussel die stad te maken die we delen.

Zal dat alles evenwel lukken? Dat is natuurlijk altijd de vraag bij een bestuursakkoord. Dat is ook de vraag die ik mij onlangs nog heb gesteld en die ik mij elk jaar stel wanneer ik met collega's naar het buitenland trek om samen met een groep vrijwilligers een leegstaand pand om te bouwen tot een sociaal-cultureel centrum. In het begin komt iedereen met zotte ideeën, de wildste ideeën eerst: een nieuwe vloer, een nieuw dak, enzovoort. Daarna gaan enkele groepjes nadenken of dat alles wel kan. Een technisch team onderzoekt de technische haalbaarheid. Een financieel team onderzoekt of we het geld hebben om de plannen waar te maken. Een ander team bekijkt de planning en gaat na of we alles binnen het tijdsbestek van een week kunnen uitvoeren.

Ik durf te geloven dat we ook in deze instelling een dergelijke *reality check* kunnen uitvoeren. Het Rekenhof, de Administratie, maar ook de volledige oppositie en de meerderheid in de Raad kunnen die taak op zich nemen. Vandaag bij de bespreking van het bestuursakkoord, maar ook gedurende de komende 5 jaar moeten we er met een waakzaam oog op toezien dat de mooie ambities in het bestuursakkoord worden waargemaakt.

Ik wil graag even terugkomen op 2 krachtlijnen van het bestuursakkoord: diversiteit en participatie.

Inzake diversiteit valt het mij op dat het bestuursakkoord de diversiteit van Brussel ten volle erkent en aandacht heeft voor meertaligheid, mensen met een migratieachtergrond, nieuwkomers en vrijwilligers van diverse horizons. De VGC erkent die diversiteit. Meer nog: de VGC wil die diversiteit weerspiegeld zien in de instellingen die ze steunt, in de organisaties die ze subsidieert en zelfs in haar eigen geledingen. Ik hoop dat die ambitie geen dode letter zal blijven en dat de VGC die diversiteit qua achtergrond, gender, leeftijd en opleidingsniveau die Brussel vorm geeft en ook in deze assemblee terugkomt, zal waarmaken binnen het personeelsbestand en de andere instellingen van de VGC.

En dan is er natuurlijk participatie. Het zal mijn stokpaardje blijven tijdens de komende 5 jaar. U kunt daar maar beter aan wennen. Ik ben blij dat participatie ook het stokpaardje lijkt te zijn van het College. Op die manier kan het een mooie samenwerking worden.

Ik heb niet geteld hoe vaak het woord 'participatie' in het bestuursakkoord voorkomt, maar het is duidelijk dat de VGC op verschillende manieren aan een betere participatie wil werken. Zo wil de VGC burgerinitiatieven versterken, directe inspraak van Brusselaars in het beleid verbeteren, een nieuwe Brusselse jeugdraad oprichten die verder gaat dan de huidige VGC-jeugdraad, een waaier aan participatie-instrumenten ter beschikking stellen en innovatieve technieken gebruiken om de participatie te verbeteren, in het bijzonder voor het strategisch meerjarenplan.

Dat is een hele brede waaier. Het is mooi om ambitie te hebben, maar daarnaast moet de VGC duidelijke keuzes maken over de manier waarop ze alle Brusselaars bij die ambitie zal betrekken. Het mag niet bij een vage ambitie blijven.

Een andere keuze die de VGC moet maken, is hoe ze met die participatie zal omgaan. Het akkoord vermeldt dat de VGC zal communiceren over de resultaten van de participatietrajecten. Dat is fijn, maar ik hoop dat de VGC meer zal dan doen dan enkel communiceren over die resultaten. Ik hoop dat de VGC ook met die resultaten aan de slag zal gaan en dat de VGC niet enkel een consultatieronde zal houden waarbij ze naar de mensen luistert maar nadien toch iets anders doet. Ik hoop dat de VGC echt naar de burgers zal luisteren.

Dat is weer een parallel met de verklaring van gisteren. We horen mooie ambities, maar er is nood aan een *reality check*. Ikzelf zal die rol voor een deel op mij nemen met betrekking tot de burgerparticipatie waarin het bestuursakkoord ambitie uitstraalt. Ik zal daartoe ook hier in de Raad de burgerassemblee vertegenwoordigen die we bij loting zullen samenstellen en u eraan herinneren wat de Brusselaars in die assemblee naar voren schuiven.

Ik eindig graag met een persoonlijke noot. Ik neem afscheid van een organisatie die met leegstaande plekken werkt. De VGC vermeldt tot driemaal toe in het bestuursakkoord dat ze van plan is om leegstaande ruimten te gebruiken voor sociale, culturele of andere activiteiten waarvoor ze bevoegd is. Dat verheugt mij, maar ik wil benadrukken dat die leegstaande ruimten, net zoals andere publieke ruimten, mijn inziens in de eerste plaats beschikbaar en toegankelijk moet worden gemaakt voor mensen die het moeilijkst toegang tot ruimte hebben.

We mogen ook het tijdelijk gebruik van leegstaande ruimten niet overhyped. Dat risico bestaat vandaag al in Brussel. Ik nodig de VGC uit om contact te nemen met mijn collega's van de twintigste gemeente Leegbeek, die bijzonder mooie teksten hebben geschreven over de risico's en hoe die kunnen worden voorkomen.

Ik hoop dat de meerderheid en de oppositie samen de *reality check* zullen doen en er samen voor zullen zorgen dat dit bestuursakkoord niet bij mooie ambities blijft, maar een realiteit wordt. Ik zal daarbij de burgers vertegenwoordigen die in de assemblee zitten en hun goestingen en beslissingen ook in deze Raad doorduwen. (*Applaus*)

De heer Jan Busselen (PVDA): Bij het doornemen van het bestuursakkoord 'Brussel is wat wij delen' sprongen mij 2 zaken in het oog. Enerzijds is het hoopgevend en positief dat de tweetalige en meertalige realiteit duidelijk een plaats heeft gekregen in deze verklaring. We leven in de 2de meest diverse stad van de wereld en die diversiteit wordt een sterke troef als we erin slagen om iedereen gelijke rechten en kansen te bieden en ervoor zorgen dat de solidariteit het haalt van louter efficiëntiedenken.

Er wordt in de tekst vaak gesproken over samenwerking met de burgers, het middenveld, de lokale besturen en allerhande initiatieven, maar de enige samenwerking met instellingen van de andere gemeenschappen, zoals de Franstalige scholen, wordt concreet gemaakt in het punt over schooluitval. Het is jammer dat de dialoog enkel wordt geconcretiseerd als het om een negatief fenomeen gaat.

Waarom wordt de dialoog tussen de Gemeenschappen niet opgenomen als een van de rode draden doorheen de tekst? Als er samenwerking mogelijk is, dan is dat wel met een

gemandateerd orgaan dat op veel gebieden rond dezelfde materies werkt in dezelfde stad. Het is dan ook aandoenlijk om te lezen dat de samenwerking met de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) haast angstvallig wordt vermeden. Het woord 'Cocof' komt amper in de tekst voor.

Een tweede zaak die mij opviel, is dat er geen evaluatie wordt gemaakt van wat er al dan niet is gerealiseerd. Er is nergens sprake van enige vorm van erkenning of kritiek op het vorige College. Dat stemt mij sceptisch, want de twee voorbije regeerperioden werden getekend door enkele pijnpunten die niet achter een nieuw bestuursakkoord vallen te verbloemen of te verbergen.

In de periode 2013-2014 heeft het toenmalige College zwaar bespaard op het personeel en de subsidies voor de organisaties uit het middenveld. Dat leidde tot een betoging van meer dan 350 personeelsleden op 9 mei 2014 die werd gesteund door tientallen organisaties die de besparingsoperatie veroordeelden. Een jaar later, in 2015, werd radio FM Brussel niet bedreigd met enkele ontslagen, maar met een volledige sluiting. Het is dankzij de acties en petitie van luisteraars en de steun van andere radioankers dat de sluiting kon worden vermeden. De verschillende media-entiteiten werden echter hervormd, met een aantal ontslagen tot gevolg. Gelukkig is *Bruzz* ondertussen een niet weg te denken stem in het Brusselse medialandschap geworden.

Bij de VGC gaan de besparingen echter tot vandaag door. De voorbije jaren werd 10 tot 15 % van de personeelsformatie niet ingevuld, wat een aanzienlijke besparing oplevert. Ook de personeelsbezetting van de gemeenschapscentra, waarover in het kader van de nieuwe convenanten wordt onderhandeld, zou worden verminderd. Ik hoop dan ook dat dit College niet opnieuw een College van publieke ontslagen en verdoken besparingen wordt, want de voorbije jaren hebben de besparingen tot een reële crisis geleid in de Administratie. Het personeelsbestand moet terug op peil worden gebracht. Het statuut moet worden verbeterd. Het College moet ook vaker een beroep doen op en meer opbrengen voor de deskundigheid en het werk van de medewerkers van de Administratie, die van onschatbare waarde zijn voor het beleid. Het College moet de deskundigheid en de autonomie van de Administratie respecteren. Het nieuwe personeelsplan 2021-2025 mag geen besparingsplan zijn, maar moet een herstel- en investeringsplan zijn.

Het is positief dat er zo'n grote bereidheid is om samen te werken met de burgers, de burgerinitiatieven en het actieve middenveld, maar er ontbreekt 1 belangrijke partner in het hele bestuursakkoord, namelijk de vakbonden. De vakbonden worden nergens vermeld, terwijl zij historisch gezien 1 van de eerste burgerinitiatieven zijn. Dat is een gemiste kans voor een meerderheid die progressief wil zijn.

Het bestuursakkoord van vandaag begint met 5 rode draden. We zien veel mooie voornemens, maar die zijn niet altijd even duidelijk. Ik citeer de tweede paragraaf op pagina 3: *“In een kindvriendelijk Brussel zijn kinderen en jongeren volwaardige medeburgers. Zij zijn niet enkel de toekomst. Zij zijn het nu. Een kindvriendelijk beleid is een horizontaal beleid dat integraal werkt. Brussel heeft nood aan een waakhond over de toepassing en naleving van het Kinderrechtenverdrag.”* Een waakhond die toeziet op de toepassing en naleving, dat is volgens mij een verticaal beleid, een verticale relatie waarin een stad op maat van auto's, banken en grote shoppingcentra haaks staat op een stad op maat van kinderen, jongeren, gezinnen en ouderen. Dat is geen horizontaal beleid, maar een autoriteit die toeziet op de naleving van een aantal maatregelen.

Misschien begrijp ik de passage niet goed. Misschien gaat het om een slordig detail. Of misschien is dit een voorbeeld van de diffuse wijze waarop de realiteit in deze verklaring soms wordt voorgesteld en van het feit dat er te weinig een probleemanalyse wordt gemaakt van de redenen waarom kinderen het moeilijk hebben, waarom een derde van de kinderen in deze stad in armoede leeft, waarom bepaalde personen niet aan bod komen in het vierde rijkste gewest van Europa, waarom het aantal daklozen de voorbije 10 jaar is toegenomen. Dat zijn allemaal vragen die we moeten beantwoorden als we duurzame alternatieven willen aanreiken die op solidariteit en respect zijn gebaseerd.

In het derde inleidende hoofdstukje is die aanpak wel al meer aanwezig. Brussel is meer een stad in beweging en de Taalbarometer wordt aangehaald om aan te tonen dat Brussel meertalig is. En zoals ik al zei, de erkenning van die meertaligheid is een stap vooruit en toont dat de VGC met haar taalbeleid wil meegroeien. Deze meerderheid kan op dit vlak dan ook rekenen op de steun van de PVDA.

Aan de communautaire oppositie die klaagt dat ze niet in haar taal wordt bediend, wil ik zeggen dat enkel goed immersieonderwijs dat probleem kan oplossen. Het Fins model, waar Zweeds en Fins wordt onderwezen, is daar een goed voorbeeld van, maar dan moet je een bepaalde kerktorenmentaliteit durven los te laten. Dat kunnen de Brusselaars en de partijen die hier aanwezig zijn, ook wel bevestigen.

Dan wil ik nu ingaan op de 14 thema's die volgen op de 5 rode draden in het bestuursakkoord. Niemand kan ertegen zijn om wijken nieuw leven in te blazen, en al helemaal niet als het om kwetsbare buurten gaat, maar niemand kan eromheen dat de kwetsbare buurten van gisteren, zoals de Dansaertstraat, het Sint-Gorikspan en het Sint-Gillis-Voorplein, de hippe wijken van vandaag zijn waar de kansarme gezinnen noodgedwongen moeten verhuizen omdat de huur te hoog wordt.

Zo lopen de kwetsbare buurten van vandaag, zoals de Maximiliaanwijk, de Maritiemwijk en oud-Molenbeek aan het kanaal, het risico om de duurderere wijken van morgen te worden. Een deel van de kanaalzone is verkocht aan grote vastgoedpromotoren. Na wat we gisteren hebben gehoord, vrezende wij voor een voortzetting van het woonbeleid dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regeringen sinds 2004 voeren, een beleid van loze beloften voor de gezinnen, maar van lucratieve contracten voor de vastgoedsector.

Armoedebestrijding wordt binnen dat kader heel moeilijk, want in plaats van armoede te bestrijden, verplaatsen we de armen. In sommige gevallen werken de duurzame wijkcontracten die evolutie helaas mee in de hand. Dat neemt niet weg dat geïntegreerde wijkwerkingen uitstekend werk kunnen verrichten. Zo hebben wijkwerkingen in de Marollen met succes de komst van een zinloze parking weten te voorkomen. Wijkwerkingen kunnen die katalyserende rol echter nog beter vervullen als de overheid duidelijk de kant kiest van de wijk en niet van de betonbaronnen of vastgoedlobbies.

In het hoofdstuk kinderopvang '*Alle kansen om te groeien*' wordt de wens om te investeren in jonge kinderen benadrukt, want op latere leeftijd wordt het moeilijker om de gevolgen van sociale ongelijkheid uit te vlakken. Op 20 april 2016 maakte *Bruzz* melding van een studie over de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. Wat is de vaststelling? In de rijkere gemeenten van Brussel is er goede opvang, maar in de armere gemeenten is die opvang ondermaats. Ik citeer collega Arnaud Verstraete uit het artikel in *Bruzz* van 2016: '*Inderdaad is er een groot tekort aan betaalbare plaatsen. Volgens de onderzoekers zijn er momenteel 720*

plaatsen tekort in de opvang, maar het tekort aan betaalbare plekken ligt nog veel hoger, namelijk 3.700 plaatsen. Tegen 2020 zou dat zelfs oplopen tot een tekort van 4.100 betaalbare plekken.”

Beseft iedereen wel wat dat wil zeggen? Ik zal een voorbeeld geven om het iets concreter te maken. Gloria is een alleenstaande moeder uit Vorst met twee kinderen. Haar jongste kind zou naar de kinderopvang moeten gaan, maar er is geen plaats. Gloria heeft geen werk, maar solliciteert elke dag. Wanneer ze op gesprek gaat, belt ze haar moeder of zus, die met de trein uit Aalst komt om op haar zootje te passen. Gloria kan echter geen job aannemen tot haar zootje naar school kan gaan. Dat is de realiteit. Dat is waar het gebrek aan kinderopvang in de arme wijken toe leidt.

Ik wil best geloven dat de VGC haar regierol op het vlak van kinderopvang wil versterken, maar de vraag is hoeveel bijkomende plaatsen de VGC zal creëren en wanneer. Zolang die prioriteit niet is gerealiseerd, zijn de meeste andere initiatieven doelloos.

Dat brengt mij bij onderwijs. Ondanks alle mooie beloften in de vorige beleidsverklaringen is er nog altijd voor heel wat kinderen geen plaats in ons onderwijs. Het is positief dat er de voorbije jaren heel wat bouwwerken zijn gestart. Toch schreef *Bruzz* begin maart 2019 dat er voor bijna 3.500 van de 6.600 aangemelde kinderen geen plaats in het Nederlandstalig basisonderwijs is. We zien jaar na jaar dezelfde vaststelling. Nochtans gaven studies al in 2004 aan dat er een demografische groei zat aan te komen en dat het aantal onderwijsplaatsen voor kinderen moest worden verhoogd. Vijftien jaar later is het probleem nog altijd niet opgelost. Dus opnieuw dezelfde vraag: hoeveel scholen zal de VGC helpen bouwen? Tegen wanneer? De nota blijft vaag op dat vlak.

Het Lokaal Overlegplatform (LOP) liet op 20 juni 2019 de volgende vraag optekenen: *“Mijn vraag aan de volgende regering: geef ons een robuust dataverwerkingssysteem dat de inschrijvingen in de scholen onmiddellijk doorgeeft aan het overzicht van het LOP. Het is zo frustrerend dat we op dit moment nog geen zicht hebben op het totaal aantal aangevraagde plaatsen in Brussel, terwijl de scholen wellicht al afmeldingen hebben binnengekregen. Op deze manier kunnen we de zoekende ouders pas eind augustus informeren over vrijgekomen plaatsen. Als de banken en de ziekenfondsen snelle dataverwerking kunnen krijgen, waarom kan dat dan niet voor het onderwijs?”* Ik vraag het collegelid dat bevoegd is voor Onderwijs hoe de zaken er vandaag voor staan, zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. Komt er een dataverwerkingssysteem dat de inschrijvingen in de scholen onmiddellijk doorgeeft aan het LOP? De nota brengt immers geen soelaas op dat vlak.

Waar de nota wel duidelijk over is, is de kostprijs van onderwijs. Op pagina 23 staat het volgende: *“Wij sensibiliseren en begeleiden de Brusselse scholen om hun facturen zo laag mogelijk te houden en schulden menswaardig te innen. Wij bepleiten de invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs. In oktober 2016 organiseerde jongerenbeweging KLJ de dag van de kosteloze school, een studiedag over gratis onderwijs. Daaruit is gebleken dat onderwijs lang niet altijd betaalbaar is voor iedereen. De getuigenissen waren hard: “ik kan niet de richting kiezen die ik wil”, “ik moet gaan werken om bij te dragen aan mijn schoolkosten”, “mijn ouders maken ruzie over mijn hoge schoolkosten”, “op het einde van het schooljaar bleek dat we maar weinig van al die dure boeken hadden gebruikt”.* En zo kunnen we nog een tijdje doorgaan.

Artikel 24, § 3, van de Belgische Grondwet is nochtans heel duidelijk: de toegang tot

onderwijs is kosteloos tot het einde van de leerplicht. Dat is ook het uitgangspunt van de PVDA. Niets meer, niets minder. Als onderwijs elitair en ongelijk wordt, dan betaalt de hele samenleving de prijs. En dan kan je een uitspraak als *“het aanpakken van de ongelijkheid op jonge leeftijd omdat de situatie op latere leeftijd moeilijker recht te trekken is”* naar het containerpark van de goede voornemens brengen.

Want als jongeren hun dromen aan diggelen zien vallen omdat hun studiekeuze door financiële drempels wordt bemoeilijkt, hoe kan je ze dan nog motiveren om enthousiast te blijven? Die jongeren voelen zich uitgesloten en zullen zich daarnaar gedragen. De passage over het sensibiliseren en begeleiden van de Brusselse scholen is niet erg passend, zeker niet bij de afwezigheid van enige vorm van verbintenis.

Een maximumfactuur in het secundair onderwijs is een stap in de goede richting, maar het is geen kosteloos onderwijs. Kosteloos onderwijs wil zeggen dat de school instaat voor alle leermiddelen en voorzieningen die nodig zijn om de einddoelen te halen. Handboeken worden gratis ter beschikking gesteld, eventueel met een waarborg. Ouders worden niet verplicht om voorschoolse of naschoolse opvang te betalen. In Finland krijgen de kinderen 's middags een gratis warme maaltijd. In onze scholen zou het al een vooruitgang zijn als er een warme maaltijd tegen democratische prijzen werd aangeboden en als ouders geen boterhammentaks meer zouden moeten betalen voor het gebruik van de refter. Dat is een concrete verbintenis die ik mis in dit bestuursakkoord.

Want het mag worden herhaald: 1 op 3 kinderen in het Brussels hoofdstedelijk gewest groeit op in een gezin dat onder de armoederisicogrens leeft. Steeds meer kinderen komen met een lege boterhammendoos naar school. Een recent onderzoek van de Koning Boudewijnstichting toont aan dat 12,5% van de kinderen niet mee kan op schooluitstap en dat 10% thuis geen kinderboeken heeft. Dat is onaanvaardbaar voor 1 van de rijkste gewesten in Europa. De ambitie om de Grondwet te respecteren en schoolfacturen overbodig te maken, zou een prioritaire oriëntatie in dit bestuursakkoord moeten zijn.

Onderwijs steunt op de schouders van onze leerkrachten. Ik heb enorm veel respect voor hen, want hun werk is niet altijd even makkelijk. Het verloop van leerkrachten is groot, vooral bij starters. De administratielast is hoog. De buitenschoolse werklast ook. Op 20 maart 2019 staakte dan ook 70 tot 80% van de basisscholen in Brussel. Voor het eerst in 20 jaar. Een historisch hoog cijfer, want al decennialang was het geleden dat de stakingsbereidheid nog zo groot was. Ze staakten tegen de stijgende werkdruk, tegen de hoge ziektecijfers door psychosociale aandoeningen, en voor werkbaar werk. En ook al is het personeel van de Brusselse scholen eerder een aangelegenheid van de Vlaamse Gemeenschap, toch hoop ik dat de nieuwe meerderheid de signalen heeft opgevangen. Voor de PVDA bestaat er geen twijfel: er moet dringend geïnvesteerd worden in plaatsen voor kinderen op school.

Inzake Welzijn en Gezondheid steunen wij uiteraard de uitbouw van een buurtgerichte eerstelijnszorg. Met Geneeskunde voor het Volk werken we al meer dan 40 jaar aan een gratis gezondheidszorg, zoals vele andere wijkgezondheidscentra. Maar net zoals met het gebrek aan kinderopvang, is er ook een gebrek aan eerstelijnszorg in die wijken die dat het meeste nodig hebben. Daarom diende PTB tijdens de vorige legislatuur een resolutie in met de vraag om een regionaal plan uit te werken voor de veralgemening van wijkgezondheidscentra en hopen wij op de steun van de meerderheid te kunnen rekenen wanneer die resolutie opnieuw wordt ingediend.

Wij willen een stad waar kinderen onder de 3 jaar in een crèche terecht kunnen. Wij willen een Brussel waar tweetaligheid en meertaligheid een troef wordt, waar cultuurcentra op lokaal vlak samenwerken en voorbeelden volgen van de grote spelers, waar Franstalige en Nederlandstalige kinderen naar dezelfde scholen gaan en de 2 landstalen leren. Een stad waarin alle jongeren een betaalbaar aanbod van sportinfrastructuur en ontspanning vinden.

Maar de vraag moet ook worden gesteld waarom dat nog geen realiteit is. Welke concrete maatregelen en verbintenissen zijn er nodig? Welke investeringen vergt dat? En de belangrijkste vraag: zullen de geplande budgetten volstaan om echte sociale en duurzame veranderingen teweeg te brengen en alle voornemens in deze tekst waar te maken? Ook hier is de vraag wie uiteindelijk de rekening zal betalen.

De antwoorden op die vragen staan niet in de tekst. Dat betekent dat het bestuursakkoord vooral een lijst van goede voornemens is. Ik sta dan ook kritisch en sceptisch tegenover de beleidstekst en kan ze niet steunen. (*Applaus*)

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Er zijn al veel tussenkomsten geweest. Van de mijne moet men in se maar 2 zinnen onthouden. De eerste is wellicht al gekend. Hij luidt: "*Brussel is wat we delen*". Het in de tweede zin geformuleerde voorstel zal jullie misschien wel verrassen, namelijk: "*Omarm de sherrywijn*".

Mijn eerste voorstel als lid van deze Raad is om de mooie titel 'Brussel is wat we delen' te onteigenen en tot onze lijfspreuk te maken. Het zou de basistaak van deze Raad moeten zijn om met alle instellingen, Colleges en parlementen die in Brussel aanwezig zijn, samen te werken. In se is dat een evidentie. Brussel is immers wat we delen.

Ik was dan ook blij om eergisteren in de grote zaal met de leden van beide taalgroepen samen te zitten en naar elkaar te luisteren. Verder stemt het me vreugdevol dat alle regeerakkoorden, dus zowel die van de VGC als die van de Cocof als van de GGC, ook naar elkaar verwijzen. Ook naar de Vlaamse Overheid werd in de diverse regeerakkoorden tot 9 keer toe verwezen. De ene vindt dat te veel de andere te weinig. We moeten het echter samen doen.

Mijn tweede voorstel luidt: "*Omarm de sherrywijn*." Het is misschien in deze tijden gewaagd als politicus om over alcohol te beginnen. Ik ben ook niet van plan om, zoals collegelid Sven Gatz eerder deed, voor de alcoholsector te gaan werken. (*Hilariteit*)

De laatste dagen beweerde men vaak dat er een tegenstelling zou bestaan tussen oude en nieuwe wijn. In mijn geboortestreek weten we wel beter. Sherrywijn wordt immers gemaakt van een mengsel van oude en jonge wijn. De oudste wijn staat onderaan; de jongste wijn staat helemaal bovenaan. Elk jaar wordt er een beetje jonge wijn bij de oude gedaan en worden de oudste vaten geleegd.

Sherrywijn is ook een export- en importproduct. De vaten komen van Noord-Amerika. Eens ze gebruikt zijn, worden ze naar Schotland geëxporteerd om er whisky in te maken. Dit geldt ook voor de beleidsdomeinen van de VGC: import van ideeën van buiten de VGC en export van onze ideeën naar de andere instellingen. Ik kom hierop terug wanneer de teksten worden besproken.

In se is dit bestuursakkoord, net zoals de sherrywijn, een frisse dessertwijn. Er staan frisse, nieuwe ideeën in waarvan de Brusselaars beter zullen worden. Vijf zaken sprongen mij alvast

in het oog.

Vooreerst zijn er de woorden ‘klimaat’ en ‘duurzaam’. Voor de ene mag ‘fossielvrij’ een verschrikkelijk woord zijn. Hoe dan ook: het komt voor de 1ste keer voor. In het vorige bestuursakkoord werd het woord ‘klimaat’ maar 1 keer vermeld. Toen ging het over het ‘pedagogisch klimaat’. Nu durft de VGC de haar rol te spelen om een klimaatverantwoordelijke overheid te zijn. Ik ben dan ook blij dat de VGC op dit vlak haar verantwoordelijkheid opneemt. ‘Dekolonisatie’ staat er voor de 1ste keer in en ‘diversiteit’ wordt omarmd. Dit is niet onbelangrijk. Ik zie in deze zaal trouwens ook al een zekere diversiteit. Ook in de Raad zitten er mensen met zeer diverse achtergronden gaande van Turnhout over Torhout tot zelfs Sevilla.

Ik ben tevreden dat we op deze manier zullen kunnen samenwerken met de Brusselaars die eveneens zeer diverse achtergronden hebben.

‘Participatie’ en ‘commons’ zijn ook 2 mooie woorden die in het vorige bestuursakkoorden minder voorkwamen. Net als het woord ‘leegstand’ staan ze in dit akkoord centraal. Bovendien worden deze woorden strategisch ingezet in zowel alle beleidsdomeinen als in het strategisch meerjarenplan. Wij voeren niet alleen een beleid vanuit de VGC. De impulsen hiertoe moeten ook van buitenaf komen.

Er is ook, ik kom terug op import en export, 1 cultuurloket en 1 Loket Kinderopvang. Langs Nederlandstalige zijde kenden we dit al. In zowel dit bestuursakkoord als in het gewestelijk regeerakkoord staat de ambitie vervat om dit loket voor kinderopvang te gaan verbreden naar de werking van de Cocof. We zullen hiertoe dus samen de hand aan de ploeg slaan.

De oude wijn van Onderwijs smaakt lekker en wordt vandaag, op z’n sherrys, gemengd met de meertalige nieuwe wijn. Voor wat het importmodel betreft, kijken sommigen naar Finland. Ik kijk eerder naar Baskenland waar men zowel in het Spaans, als in het Baskisch als in het Spaans-Baskisch school kan lopen. In se is dit een zeer succesvol model.

Ik hef tenslotte het glas. Helaas zit er geen sherrywijn in. Ik zal eindigen met een persoonlijke noot en een wens. Toen ik hier aankwam was ik 10 jaar jonger, 10 kilo lichter en 2 talen armer. Dat ik hier vandaag mijn *maiden speech* mag houden, is een pluim voor Brussel, Vlaanderen en België. Ik ben blij dat er voor iedereen gelijke kansen zijn. Het mag nog wat ambitieuzer; het mag ook nog voor mensen met een iets donkerdere huidskleur of van een ander geslacht. Ik ben echter blij dat men deze weg is ingeslagen. Het is ook fijn dat de VGC op dit vlak duidelijke ambities koestert.

Mijn wens voor de Raad is om de komende jaren samen verder te bouwen aan dit akkoord. Zoals collegelid Sven Gatz het vandaag nog in de krant *De Standaard* zei: “*Een regeerakkoord is een dynamische en fluïde tekst die pas in de loop van de regeerperiode zijn invulling krijgt*”.

Laat ons dit samen doen, met het College, met alle burgers en met de Administratie. Ik hoop dat jullie hieraan willen meewerken. Want Brussel is wat we delen. (*Applaus*)

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Ik heb hier de hele middag inspirerende, boeiende en soms ook kritische tussenkomsten gehoord waarnaar ik met heel veel plezier heb geluisterd.

Maar aangezien de VGC toch ook over cultuur gaat, vind ik het nu tijd worden voor een stukje poëzie. Ik wil graag een gedicht voorlezen uit een bundel van Achmed Aboutaleb, voormalig burgemeester van Rotterdam. Hij heeft een bundel van 50 gedichten uit de wereldpoëzie samengesteld. Het is een voorbeeld dat Brussel kan navolgen. Brussel telt 182 verschillende nationaliteiten. Het zou mooi zijn als elke nationaliteit een favoriet gedicht of gedicht dat in het collectieve geheugen zit, kiest en dat we daarmee dan een bundel samenstellen. Dat zou dan een poëtisch beeld van Brussel vandaag opleveren.

Maar nu draag ik dat ene gedicht voor en draag het op aan iedereen die hier zit en waarmee we een ongelooflijk inspirerende 5 jaar tegemoet treden. Ik draag het ook aan alle Brusselaars op en aan alle mensen die we vertegenwoordigen. Het is een gedicht van Maya Angelou, 'On the pulse of morning', maar speciaal voor de collega's van N-VA draag ik het in het Nederlands voor.

*"Sla je ogen op voor deze dag die aanbreekt voor jou,
geef nieuw leven aan de droom,
vrouwen, kinderen, mannen,
vat de droom in de palm van je handen
en kneed hem naar het model van je meest intieme wens
Bewerk het tot de voorstelling van je publieke zelf,
open je hart,
ieder nieuw uur bevat nieuwe kansen voor een nieuw begin"*

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De ene spreker was al kritischer dan de andere, maar het is wel duidelijk dat iedereen het bestuursakkoord heeft gelezen en bestudeerd en dat kunnen we alleen maar omarmen. We zullen de kritische opmerkingen - waarvan sommige zeker een grond hebben - goed bestuderen en kijken wat we nog kunnen verbeteren.

Ik heb wel de indruk dat niet iedereen de passages op dezelfde manier interpreteert. Misschien moet ik een aantal zaken verduidelijken. Zo heb ik heel uiteenlopende zaken gehoord over de rol van de VGC. Dat gaat over de kern, over welke overheid we willen en moeten zijn. Langs de ene kant heb ik sprekers gehoord die schrik hadden dat we ons zouden onderwerpen aan de Cocof en aan de andere kant waren er sprekers die vonden dat er geen enkele band te zien is met de Cocof.

De waarheid ligt ergens in het midden. We willen ons opstellen als een zelfbewuste overheid, die hier met zelfvertrouwen staat en een knooppunt wil zijn in een complex institutioneel landschap. Mevrouw Khadija Zamouri zei het al, we gaan recht vooruit, daar willen we voor staan. Ook mevrouw Bianca Debaets heeft terecht aangehaald dat we met al die verschillende overheden willen en moeten samenwerken. De Brusselse, Vlaamse en federale overheden zullen hand in hand moeten werken als we deze stad moeten versterken. Dat betekent dat wij als VGC de stem van Vlaanderen in Brussel moeten vertegenwoordigen, maar dat we ook de stem van Brussel naar Vlaanderen moeten vertalen. We zijn daarbij een kleine, maar een innovatieve overheid die flexibel is en daarop wil inspelen en die denk ik het verschil kan maken voor de Brusselaars en voor het Vlaamse beleid.

Ik hoop dat de leden deze visie kunnen delen en dat we samen op andere beleidsniveaus een krachtige stem kunnen laten horen en kunnen ijveren voor de belangen van Brussel. Ik heb vandaag veel terechte oproepen gehoord; we moeten genoeg scholen en crèches hebben en dat is absoluut waar. Daar zal deze overheid zich voor inzetten. Maar we kunnen dat niet alleen,

dat zal hand in hand moeten gebeuren met de Vlaamse overheid die mee blijft investeren in Brussel. Daarom wil ik aan de N-VA-fractie alvast zeggen dat het niet onze bedoeling is om onze rug te keren naar Vlaanderen. Integendeel, wij willen samenwerken. Samen Brussel vooruithelpen, dat is goed voor Brussel, dat is goed voor de Brusselaars en dat is ook goed voor de Vlamingen.

Een paar dagen geleden hebben we samen met de Cocof ons bestuursakkoord voorgesteld in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, tegelijkertijd met de voorstelling van het Brussels regeerakkoord. Ik heb daar kritiek op gehoord en ik heb mensen gehoord die dat waarderen. Het was een keuze van dit College om het zo te doen. We kunnen alleen maar de Raad uitnodigen om ook de dialoog met die andere overheden aan te gaan. Door naar elkaar te luisteren en door te weten wat er in de Cocof gebeurt en door met elkaar in dialoog te gaan, zullen we stappen vooruitzetten en een veel beter beleid kunnen voeren.

Ik heb ook gevoeld dat er heel wat spanningen zijn over de rol van het Nederlands. Ook over de rol van het Nederlands in Brussel mogen we zelfbewust en zelfverzekerd zijn. We moeten elkaar verstaan in deze samenleving en met elkaar praten en taal is daarbij cruciaal. Dat is de maïzena van onze samenleving. Het is de toegangspoort tot een job. Wij erkennen dat het aanbod voor Nederlandstaligen in Brussel vaak niet voldoende is. We erkennen dat in ziekenhuizen het aanbod van het Nederlands versterkt moet worden. Dat staat allemaal in deze bewoordingen in het bestuursakkoord. Daar nemen we geen woord van terug. Dat betekent niet dat we niet mogen geloven in het Nederlands in een meertalige context. De VGC en de Vlaamse overheid bieden kwaliteit aan in Brussel. Dat aanbod moeten we behouden en de kwaliteit ervan moeten we nog versterken. Ik ben ervan overtuigd dat een complexloze houding rond het Nederlands, in een meertalige context en een open houding omtrent ons aanbod de positie van het Nederlands in Brussel zal versterken.

Over de passages over participatie wachten sommige sprekers op de uiteindelijke realisatie ervan. Dat is natuurlijk het geval voor het hele bestuursakkoord. Er staan engagementen in en we zullen moeten zien wat we daarvan waarmaken. Daar zullen de leden ons op kunnen afrekenen. Zij zullen ons scherp houden en erop toezien dat we onze engagementen nakomen. Ik kijk ernaar uit. Als we over participatie spreken, is het uiteraard de bedoeling dat we echt gaan luisteren naar de burgers en niet enkel gaan informeren. We willen aan de slag gaan met de vele ideeën en gedachten die er leven.

Verschillende collega's vroegen naar concrete projecten. Als een project niet expliciet in het akkoord wordt vermeld, wil dat niet zeggen dat we het stopzetten. De afgelopen jaren is er goed beleid gevoerd, ook door mevrouw Bianca Debaets en daarvoor willen we haar oprecht danken. Er is concreet beleid gevoerd en wat goed gaat, gaan we uiteraard niet afbreken.

Er zijn vragen gesteld rond Welzijn. Vaak ging het dan over kinderopvang. Uiteraard is Welzijn meer dan dat, maar kinderopvang hoort bij de start van het leven. Ouders hebben vaak moeite om een goede plaats te vinden. Ik wil even verduidelijken wat wij bedoelen met de rol van de gemeenten. Als we voldoende kinderopvang willen dan zullen alle overheden daar hun schouders onder moeten zetten, net als bij de scholen. Het klopt dat ook gemeentebesturen hun verantwoordelijkheid moeten nemen, zoals mevrouw Bianca Debaets heeft opgemerkt. Ook de Vlaamse overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen. Maar als we voelen dat de gemeenten bereid zijn om ook te investeren in kinderopvang, dan moeten we hen uitzicht kunnen geven op werkingsmiddelen. Dat ontbreekt vaak. Er is nu soms koudwatervrees bij gemeenten om Nederlandstalige kinderopvang te openen, omdat ze

onzeker zijn over de werkmiddelen. Het is die samenwerking met de gemeenten en de Vlaamse overheid die we bedoelen in het akkoord. Dan kunnen we zorgen voor prefinanciering voor kinderopvang.

Er werd ook gevraagd hoe het zit met de Brusseltoets op het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA). De VGC-administratie heeft ons expliciet gevraagd om daaraan te werken. Het gebeurt heel vaak dat de Vlaamse overheid beleid voert dat niet volledig te vertalen is naar Brussel. We moeten daarover waken. Zowel de VGC als de Vlaamse overheid hebben daarin een rol te spelen. VIPA is een voorbeeld van een van de zaken waarmee we aan de slag moeten gaan. Ik wil uiteraard ook de Brusselnorm nakomen. Het is niet omdat VIPA eraan voldoet, dat dit ook geldt voor heel het beleid rond Welzijn.

Mevrouw Khadija Zamouri had concrete vragen over diversiteit in ouderenzorg. Daar moeten we inderdaad aandacht aan besteden. In het bestuursakkoord staan hierover verschillende passages. We erkennen dat de toekomstige groep van ouderen meer divers zal zijn. Er zit een zekere kwetsbaarheid in de sociaaleconomische achtergrond en daarmee moet de VGC aan de slag gaan. Dat staat zeker ook in het akkoord. Het is absoluut onze intentie om daarmee aan de slag te gaan. Daarom willen we ook buurtgericht en *outreaching* gaan werken. We willen kijken of de extra capaciteit in de woonzorgcentra niet omgezet kan worden naar die buurtgerichte initiatieven. We willen laagdrempelig zijn. We willen inzetten op de interculturele bemiddelaars en de cultuursensitieve zorg verder zetten. Dit is een terecht aandachtspunt waar we mee aan de slag moeten gaan.

Er was ook een concrete vraag over inburgering. Mevrouw Khadija Zamouri vroeg of we niet het debat moesten aangaan met Vlaanderen over de uitkanteling van inburgering en inburgering uit het Agentschap halen. De inkanteling in het Agentschap is in het verleden altijd op een zeker verzet gestoten bij de VGC. In Brussel is de kracht van het inburgeringsbeleid van belang. Ik stel voor om dit debat samen met Vlaanderen te voeren op een constructieve manier, net zoals heel veel andere zaken waarin we als overheden elkaar nodig hebben.

Over de geestelijke gezondheidszorg kwam een terechte opmerking van mevrouw Bianca Debaets. Geestelijke gezondheidszorg is iets dat ons allen aanbelangt. Eén op vier van de mensen komt in zijn leven problemen tegen met de geestelijke gezondheid. We hebben te maken met een onderkenning van de realiteit. Hier wordt veel te weinig politiek rond gevoerd. De VGC moet hier op haar eigen manier rond werken, niet alleen via het welzijnsbeleid maar in alle beleidsdomeinen. De Vlaamse minister van Welzijn Jo Vandeurzen zegt steeds "*Health is in all policies*". Ik denk dat we dat nog moeten versterken en uitdragen. De oude coördinator van het crisismeldpunt is trouwens aanwezig in de zaal vandaag. Ik beloof dat de druk hoog zal zijn om het beleid verder te zetten. Het is inderdaad belangrijk om die projecten aandacht te blijven geven en om het mentaal welzijn centraal te zetten, niet alleen in het welzijnsbeleid maar in alle beleidsdomeinen.

De komende weken, maanden en jaren zullen we op heel veel zaken nog in detail kunnen ingaan. Ik kijk ernaar uit om dat op een constructieve manier samen met jullie te doen. (*Applaus*)

Collegelid Sven Gatz: Het is lang geleden dat ik hier nog eens mocht staan en ik doe dat met veel plezier. Mijnheer de voorzitter, ik heb nog niet het genoegen gehad om u persoonlijk te feliciteren met uw mandaat en uw vijfjarige opdracht, waarmee u in de voetsporen treedt van

een aantal interessante figuren zoals Robert Garcia en Michiel Vandenbussche, die ons helaas al zijn overleden, en Guy Vanhengel, Jean-Luc Vanraes en Carla Dejonghe die nog *alive-and-kicking* zijn. Ik wens u alle succes bij het vervullen van uw mandaat.

Waarom zeg ik dat? Omdat ook mij de rol en de verantwoordelijkheid, de eer en het genoegen zijn toebedeeld om in de voetsporen te treden van mensen die zich de voorbije decennia zeer verdienstelijk hebben gemaakt voor het Nederlandstalige onderwijs in de stad. Ik wil hulde brengen aan Hugo Weckx, een man die ik waardeer en respecteer en nog regelmatig spreek, net als Rufin Grijp, met wie ik soms van gedachten wisselde of verschilde en die ook veel goeds heeft gedaan, en uiteraard Guy Vanhengel. Niemand heeft de voorbije 10 jaar zo veel Nederlandstalige scholen kunnen bouwen als hij, waarvoor hulde.

Waarom zeg ik dat? Sommige sprekers hebben het al aangehaald: oud en nieuw komen altijd samen. Je kunt dat met de allegorie van de sherry schetsen, maar net zo goed met die van de geuze: een geuze is een mengeling van oude en jonge lambiek en lijkt trouwens erg goed op sherry. Een kleine anekdote: er bestaat een samenwerking tussen een lambiekbrouwerij in Beersel en een sherryhuis. De brouwerij laat haar lambiek in sherryvaten rijpen. Het resultaat is fantastisch en ik stel voor dat onze eerste afspraak hiermee is gemaakt.

Dat is belangrijk, want alleen het oude geeft wat we in Brussel verdoefte geuze noemen, alleen het jonge maakt de geuze te zuur of te neig, zoals we zeggen. De mengeling van beide is belangrijk. Het zit natuurlijk in de *blend*, in de *mix*, in de *mélange*. Ik denk dat de elementen van dit bestuursakkoord zorgvuldig gekozen zijn. Misschien staan sommige vaten nog niet helemaal op punt, maar die laten we nog even rijpen. Dat bedoel ik als ik zeg dat we een goede basis moeten hebben met een regeer- of bestuursakkoord voor de volgende 5 jaar, al zijn er zeker dingen die nog zullen evolueren.

Ik ga kort schetsen waar we met het onderwijs staan. Ik zal me uiteraard tot de hoofdlijnen beperken, maar niettemin de prangende vragen van de heer Jan Busselen beantwoorden. Zoals collegevoorzitter Elke Van den Brandt zei, kunnen we tijdens vragen en interpellaties natuurlijk veel dieper ingaan op de dingen, maar die gelegenheid hebben we vandaag niet.

Wat is de basisopdracht van een overheid? Ze investeert in mensen en stenen en dat doen we in het onderwijs ook. Ik begin met de stenen, niet omdat die belangrijker zijn dan mensen, maar u weet dat er grote nood is aan investeringen in schoolinfrastructuur, zoals een aantal onder u treffend hebben verwoord.

We moeten dat doen vanwege de demografische uitdagingen, waarop, op een na, alle leden van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie een zeer genuanceerde kijk hebben, maar we willen het ook doen, en daarmee verwijs ik naar het werk van mijn voorgangers, omdat het om een strategische en ethische investering van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap in de stad gaat.

Onderwijs is de weg naar sociale ontwikkeling, naar sociale promotie, naar kansen in het leven. Ik weet dat ik een open deur intrap, maar het is belangrijk om het te herhalen. Het debat over hoe ver we daar de volgende jaren in willen gaan, zal de Raad zeker nog moeten voeren.

We kennen de cijfers over de achterstand in het basisonderwijs: er waren 10.000 plaatsen tekort, waarvan we er al 5.000 hebben gecreëerd. We hebben er nog 5.000 te gaan. In het secundair onderwijs hadden we een achterstand van iets meer dan 5.000, waarvan we er 1.500

hebben weggewerkt. Ook daar is nog werk aan de winkel. De uitgebreide cijfers, mijnheer Busselen, zijn wel degelijk die van het einde van de vorige regeerperiode. Naargelang van het snellere of tragere verloop van bepaalde werken, kunnen we nog bijsturen, maar dat zullen geen fundamentele ingrepen zijn. Het College heeft zich ertoe geëngageerd om op de ingeslagen weg verder te gaan.

We gaan het met onze eigen middelen doen. Ik bedoel daarmee dat het grootste deel van het investeringsbudget van de VGC om de eerder vermelde redenen naar het onderwijs gaat, maar alles gebeurt natuurlijk in samenspraak met Vlaanderen. In die zin ben ik, net als iedereen, erg benieuwd wie de nieuwe Vlaamse minister van Onderwijs wordt. Er zal in ieder geval worden samengewerkt. Een aantal sprekers maakten opmerkingen over de verbrusseling van de VGC, een debat dat eigenlijk al meer dan 10 jaar gaande is, en vroegen zich af of Vlaanderen het nog noodzakelijk vindt om samen met ons te blijven investeren in bijvoorbeeld onderwijs, cultuur en andere dingen.

Los van de ethische benadering, van een bepaalde generositeit vanuit Vlaanderen, denk ik dat er ook louter eigenbelang speelt. Voor de Vlaamse overheid is het belangrijk om in Brussel te blijven investeren, *no matter what*. Waarom? Als de Vlaamse overheid in Brussel investeert, iets waartoe ik de voorbije jaren heb proberen bij te dragen en zoals u weet is het mij nog heel even gegund om dat te blijven doen, dan is dat omdat we er met de bevordering van de kennis van het Nederlands voor zorgen dat het Nederlands aanwezig is in onze Belgische, Vlaamse, Europese, meervoudige hoofdstad. Het is natuurlijk ruimer, maar taalverwerving vormt een belangrijk element van die investeringen. Ik zou niet weten waarom Vlaanderen daar opeens anders over zou denken. Het gaat immers om fundamenteel eigenbelang bij de taalverwerving. Bovendien weet u dat mensen soms al dan niet definitief uit Brussel verhuizen, net zoals uit Antwerpen en Gent. Ze hebben dan in ieder geval al wat Nederlands geleerd, waardoor Vlaanderen daar zelf geen inspanningen meer voor hoeft te leveren.

We zullen met onze Vlaamse collega's bespreken hoe we de Vlaamse investeringen in Brussel niet alleen op peil kunnen houden, maar ook nog verder kunnen opdrijven. Ik denk dat dat een legitieme vraag is. Dat gaat natuurlijk gepaard met inhoudelijke discussies, zoals het democratische debat dat wil.

Uiteraard investeren wij ook in mensen, want die zijn heel belangrijk: kinderen, leerkrachten, begeleiders. We blijven de nadruk leggen op het Onderwijscentrum Brussel, dat uitgroeit tot een uniek kenniscentrum, niet alleen over het Nederlandstalige onderwijs in Brussel, maar ook over meertaligheid in het algemeen. We gaan de bevoegdheden en de competenties verder aanscherpen.

Het is een grote uitdaging om ervoor te zorgen dat er voldoende leerkrachten zijn, iets wat we natuurlijk samen met de Vlaamse overheid gaan aanpakken. Ik zeg dat niet alleen omdat er een belangrijke lobby van leerkrachten aanwezig is, maar leerkrachten zijn sleutelfiguren die kinderen op weg helpen voor de rest van hun leven. Als zoon van een gewezen leraar weet ik waarover ik het heb.

We gaan bijkomende investeringen doen in taalonderwijs. De nadruk zal daarbij uiteraard op Nederlands, Frans en Engels liggen. Laat duidelijk zijn dat we ons op die drie-eenheid richten. Dat betekent niet dat er abstractie kan, moet of zal worden gemaakt van het emotionele element dat de moedertaal voor kinderen vormt. We hebben allemaal een moedertaal en die is

belangrijk, maar dat geldt uiteraard ook voor de verwerving van de talen Nederlands, Frans en Engels die in de eindtermen staat.

De hele discussie over proefscholen of -projecten voor tweetalig onderwijs en de bevordering van de meertaligheid in het Brussels hoofdstedelijk gewest zullen we de volgende jaren verderzetten. Er bestaat geen blauwdruk, er is geen magisch moment waarop mensen in plaats van Nederlands- en Franstalig plots meertalig worden. Dat gebeurt tijdens een transitie die verschillende benaderingen combineert, iets wat trouwens al aan het gebeuren is. Specifiek pedagogisch kan dat door herhalingslessen, Content and Language Integrated Learning (CLIL), immersie... Er is niet 1 zaligmakende weg en we zullen bekijken hoe we bijkomende ondersteuning kunnen bieden en nieuwe projecten kunnen ontwikkelen.

Het onderwijs staat natuurlijk in nauw verband met de diversiteit die we hoog in het vaandel hebben, omdat diversiteit goed is voor de stad, voor de maatschappij en voor de economie. Een tolerante stad, waar holebistellen hand in hand kunnen lopen en waar arbeidsmarktdiscriminatie niet wordt aanvaard, is een stad met een sterke samenleving en economisch potentieel. Lees Richard Florida's Bijbel, "*The Rise of the Creative Class*", er nog maar eens op na: "*Discrimination is bad for society and discrimination is bad for business.*" Als liberaal liggen beide me na aan het hart.

Verder hebben we de nodige aandacht voor gelijke kansen. De schoolfactuur is een Vlaamse decretale aangelegenheid, maar we proberen leerlingen die het moeilijk hebben, de nodige ondersteuning te bieden. Een interessant denkspoor is de ontwikkeling van het Neerhof als zorgboerderij voor kinderen die het moeilijk hebben. We willen daar ook de link met het onderwijs leggen. Het onderwerp zal de volgende maanden en jaren zeker aan bod komen.

De initiatieven van mijn voorganger, zoals de tienerscholen, die niet alleen innovatief zijn, maar ook de mogelijkheid bieden om een bepaald doel, denk maar aan de eindtermen, op verschillende manieren te behalen, zullen we verder ontwikkelen. Uiteraard willen we ook in groene en kindvriendelijke speelplaatsen blijven investeren.

Ik ga nog even in op de vraag van de heer Jan Busselen over het lokaal overlegplatform (LOP). De VGC biedt het LOP financiële steun, maar heeft geen zeggenschap. We zullen zeker bekijken hoe de dataverwerking in het belang van de ouders sneller kan. Ik wil ook nog aanstippen dat 3.400 kinderen zich het voorbije schooljaar niet konden inschrijven tijdens de 1ste ronde, maar dat enkele weken later bleek dat 70% van hen toch in het Nederlandstalige onderwijs was ingeschreven; 22% in het Franstalige onderwijs en de rest elders. Ik ben het echter met u eens dat ouders voldoende vlug moeten weten waar hun kind terecht kan. Het is immers erg stresserend als je je kind niet kunt inschrijven, terwijl het enkele weken later toch in orde komt. We zoeken een oplossing voor het probleem.

Ik besluit met een repliek aan het adres van de grootste oppositiepartij hier aanwezig, die beweert dat we de sleutels van de stad kwijt zijn. Ik kan dat alleen maar formeel tegenspreken. Ze zitten in mijn rechterzak en er hangen twee dingen aan die mij zeer dierbaar zijn: kunst en cultuur, in de vorm van een hoedje van Magritte, en een flessenopener.

De andere collegeleden hebben ook zo'n sleutel. Welke sleutel is dat? Het is niet de sleutel tot het communautaire spanningsveld tussen Vlaanderen en Brussel, al heb ik deze week nog mogen ondervinden dat dat bestaat. Het is de sleutel tot de stedelijkheid. Als we de helderheid van geest in het politieke debat bewaren, iets wat ik zal proberen te doen en waartoe ik u zal

proberen aan te sporen, dan hebben we het over stedelijkheid. Hoe kunnen we Brussel, dat bijzonder is, vergelijken met Antwerpen, Gent en zelfs Luik en Charleroi, en niet in elk debat de communautaire spanning tussen Brussel en Vlaanderen zien. We moeten daar geen abstractie van maken, maar het gaat over stedelijkheid, over mensen, over kansen, over onze stad, over Brussel. Dank u wel en op naar 5 leuke jaren!

Collegelid Pascal Smet (one.brussels-sp.a): De heer Juan Benjumea Moreno heeft er al naar verwezen dat hij als nieuwe Brusselaar in deze Raad kan zetelen.

De heer Sven Gatz heeft er ook al naar verwezen dat de heer Fouad Ahidar in het bijzondere rijtje van VGC-raadsvoorzitters komt.

Ik denk dat het ook het nieuwe Brussel is, mijnheer Lootens-Stael. Mensen die ooit van elders zijn gekomen, of familie hebben die ooit van elders is gekomen, maken volwaardig deel uit van onze samenleving. Zij zijn Brussel en dat is de identiteit van Brussel.

Naast het feit dat de heer Fouad Ahidar in het rijtje van raadsvoorzitters komt, is hij ook de 1ste voorzitter van de VGC-Raad met een migratieachtergrond. Dat is heel speciaal en heel historisch in de evolutie. (*Applaus*)

De voorzitter: Het is Ahidar en niet Agadir. (*Gelach*)

De heer Pascal Smet: Als u het nog 1 keer zegt, gaan we allemaal Agadir zeggen. (*Gelach*)

Ik heb verschillende onderwerpen gehoord die beter allemaal in oktober bij de bespreking van de beleidsverklaring in details kunnen worden uitgewerkt.

Aan al degenen die over Cultuur, Jeugd en Gemeenschapscentra zijn tussengekomen, wil ik zeggen: “maak u geen zorgen”.

Mijnheer Lootens-Stael, het is inderdaad zo dat cultuur voor iedereen moet zijn. U verwijst naar de dorpscultuur en het Operettetheater. We hebben dat in het verleden al gered. Het Operettetheater is een volwaardig onderdeel van de identiteit van deze stad. We zullen dat verder blijven steunen.

Cultuur betekent dat je bent wie je bent. Cultuur betekent ook het vermogen om nieuwe dingen te ontdekken en jezelf te verrijken. Dit gebeurt nu ook al. Heel veel mensen die naar het Operettetheater gaan, kom je ook elders tegen. Anderen kom je nergens anders tegen en daar is niets verkeerd aan.

Maak je geen zorgen, mijnheer Lootens-Stael. We zullen koesteren wat er is en we zullen mensen aanzetten om nieuwe dingen te ontdekken. Op deze manier ontstaat er een nieuwe cultuur.

Wat de taal betreft, hebt u gelijk mevrouw Debaets. Jouw vriendin die Nederlands spreekt, moet absoluut in het Nederlands terechtkunnen in het ziekenhuis. Ik heb het zelf ook meegemaakt. Ik weet hoe belangrijk dat is. Ik neem ook aan dat u in een kosmopolitische stad als Brussel ook wel bv. een Spaanse vriendin hebt. Je beperkt je waarschijnlijk niet tot enkel Vlaamse vriendinnen. U begrijpt toch wel dat jouw Spaanse vriendin graag met de verpleegster, die Spaanstalig is, in het Spaans wil communiceren? Of wanneer een

gemeenteambtenaar Duits spreekt, kan deze gerust Duits spreken wanneer er een Duitstalige persoon voor informatie of inlichtingen komt. Daar is niets mis mee. Dat is positief omgaan met de rijkdom van de talen in deze stad en dat is ook de reden waarom minister Sven Gatz in de Gewestregering de minister van Meertaligheid is en dat we dit hebben ingeschreven in dit regeerakkoord.

We willen de aanwezige talenkennis positief evalueren en erkennen en niet als een probleem beschouwen of verkrampt mee omgaan. Daar is helemaal niets mis mee en uw Nederlandstalige vriendin zal het ongetwijfeld met mij eens zijn dat uw Spaanse vriendin in het ziekenhuis in het Spaans met een verpleegster mag communiceren. In New York doen ze dat trouwens al jaren. Mevrouw Khadija Zamouri is bevoegd voor Centrum West, daar verandert niets en daar blijven we dan ook op dezelfde manier verdergaan. Hetzelfde geldt voor de keuzes die er in het verleden rond Sport zijn gemaakt.

Wat de Jeugdraad betreft, wil ik verduidelijken dat wij in het VGC-akkoord spreken van de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Die is inderdaad samengesteld uit officiële vertegenwoordigers, maar het is onze ambitie om hem open te trekken om er een echt participatief instrument van te maken. Niets belet ons dan om ondertussen te proberen een Brusselse Jeugdraad samen te stellen. Daar heb je natuurlijk de Franstaligen voor nodig, maar ik denk dat er ook daar al enkele dingen in beweging zijn gezet zodat we naar de toekomst toe een ruimer kader kunnen bereiken dat representatief is voor alle jongeren in de stad: zowel de georganiseerde als de niet-georganiseerde groepen jongeren.

Ik ben, na ongeveer 15 jaar, zelf geen nieuweling meer in deze Raad, en ik denk dat ik – net als andere oudgedienden – hetzelfde gevoel heb. We zien hier veel nieuwe raadsleden, zowel jongeren als mensen met meer ervaring. Er is mij iets opgevallen: ze hebben er allemaal erg veel zin in. Ik zou willen zeggen: “probeer die originaliteit te bewaren, probeer die sprankel erin te houden, wees kritisch wanneer je kritisch moet zijn, maar wees altijd constructief. Word niet venijnig, behoud jullie enthousiasme, bewaar die andere kijk, vanuit de stad, en word geen parlementair, word niet formalistisch.” Ik heb er heel veel zin om de komende 5 jaar samen met jullie te bouwen aan die stad. Laten we dat een beetje *outside the box* doen. Dat is niet alleen goed voor de Raad, maar dat maakt het werk een plezier en geen karwei. Dit was een persoonlijke beschouwing die ik jullie wilde meegeven. (*Applaus*)

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb zeer interessante, boeiende en gemotiveerde tussenkomsten gehoord. Dit is een boeiend debat. We zijn in de Raad op een zaterdagvoormiddag samen gekomen met onze eigen meningen. Soms zullen die botsen, zoals ongetwijfeld de komende jaren nog vaak zal gebeuren. Ik kan alleen maar toejuichen dat we onze mening hier in alle bevlogenheid en eerlijkheid komen brengen. Ik voel dat er een persoonlijke gedrevenheid is, wat een meerwaarde betekent voor het debat.

Ik zou de aanwezige leden van het Vlaams Parlement, Karl Vanlouwe en kersvers volksvertegenwoordiger Annabel Tavernier, willen bedanken, aangezien zij speciaal deze voormiddag naar hier zijn gekomen om het debat mee te volgen. Zij komen hier in levende lijve de band tussen Brussel en Vlaanderen bevestigen en bestendigen. De Raad staat open voor alle Vlaamse parlementsleden die in Brussel werden verkozen. Die wisselwerking moeten we behouden. Vanuit de N-VA-fractie tonen we dat er een goede band is. Ik hoop dat die goede band tussen de Brusselse en de Vlaamse parlementsleden ook in de andere fracties bestaat.

Ik apprecieer de toon en de gedrevenheid van de raadsleden. Dat wil niet zeggen dat we het inhoudelijk eens zijn. Het blijft natuurlijk wat algemeen, zoals bijvoorbeeld bleek uit de replieken die ik hoorde. Ik hoorde weinig cijfers en engagementen. De kernboodschap blijft om de hele wereld te omarmen, behalve de Brusselse Vlamingen. Tijdens de kiescampagne werd ik er vaak op aangesproken door Brusselse Vlamingen die zich niet altijd terugvinden in het nieuwe, diverse Brussel. Waar is de plaats van de Vlaamse gemeenschap in die diversiteit? In het beste geval kan men dit goedbedoeld noemen, maar in realiteit komt die benadering vaak als naïef of hoogmoedig over. De eigen Vlaamse gemeenschap wordt vergeten en in de steek gelaten.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Maar wij zijn de Vlaamse gemeenschap.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik hoorde een tussenkomst rond het domein Sport. Daarin werd de bal teruggekaatst naar Vlaanderen. Indien men middelen zou willen krijgen, moet men ze wel eerst aanvragen. Dat is de logica zelf. Het is uiteindelijk de Brusselaar die hiermee gebaat zal zijn, zowel fysiek als mentaal.

In het bestuursakkoord zit volgens mij een fundamentele tegenstrijdigheid, namelijk dat we weg moeten van de communautaire logica. Dit is nochtans per definitie een communautaire instelling. ‘Communautair’ vind ik eerlijk gezegd geen mooi woord. Niet omdat het Frans is, want ik kan persoonlijk die taal wel smaken, maar omdat het een politiek geladen bijklank heeft. Daarom vind ik ‘gemeenschap’ veel mooier klinken. ‘De Vlaamse gemeenschap’ bestaat toch uit 2 mooie woorden die perfect bij elkaar passen? Er is niets mis met deze vorm van gemeenschap. In tegendeel, we moeten hier trots op zijn en dit uitdragen. We moeten dit complementair zien aan een stedelijke Brusselse identiteit, en er niet tegen willen vechten. Ik vind dat er nog te veel aandacht is voor die spanning en profileringsdrang tussen enerzijds Brusselaars en anderzijds de Vlaamse gemeenschap. Men wil dat te veel in de verf zetten. Ik kan perfect deel uitmaken van deze Vlaamse gemeenschap, zoals jullie allemaal, maar mij daarnaast ook Brusselaar voelen. Het is dus een open, positieve en constructieve houding die we willen uitdragen. We willen mee de Vlaamse gemeenschap vormgeven. Als kernboodschap voor de komende 5 jaar zou ik willen uitdragen: “Wees trost op de Vlaamse gemeenschap die wij hier zijn in Brussel”.

Ik wil nog even terugkomen op een ander feit, namelijk de verwijzing naar het Brusseldecreet. Graag bedank ik collegelid Sven Gatz om de onwaarheden die tentoon werden gespreid meteen te ontcrachten. Als het opnieuw zou gaan over het uitzoeken wie uiteindelijk de zwartepiet moet krijgen, dan past de N-VA alvast.

Er werd weer verwezen naar meertaligheid. Het is een misvatting dat N-VA tegen meertaligheid zou zijn. Dat is absoluut niet terecht. De meerderheid van de aanwezigen hier spreekt minstens 1 taal, waarschijnlijk zelfs 3 tot 5. Dat is absoluut positief. Zo staan we samen sterk in Brussel. Maar uiteraard moet onze focus op het Nederlands liggen. Dat is onze moedertaal. We moeten ervoor zorgen dat mensen die het Nederlands niet als moedertaal hebben de taal zo goed mogelijk verwerven. Vanuit die taal moeten we de Vlaamse gemeenschap vormgeven. Dat is essentieel.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Vooreerst wil ik de collegeleden bedanken en feliciteren voor de duidelijke, gedetailleerde en overtuigende antwoorden. Zij bleven trouw aan de open geest van het bestuursakkoord, waarbij de duidelijke boodschap werd gegeven dat men zal luisteren naar wat er in de Raad wordt gezegd, ook door de oppositie.

Ik wil me aansluiten bij de bedankingen voor uittredend collegelid Bianca Debaets voor haar goede werk inzake Welzijn. In naam van de Groen-fractie wil ik in het bijzonder uittredend collegevoorzitter Guy Vanhengel feliciteren voor het uitstekende traject dat hij aflegde inzake Onderwijs. (*Applaus*)

Ten derde zou ik een kleine bekentenis willen doen. Ik was er niet gerust op hoe de raadszitting zou verlopen met een veelheid aan nieuwe fracties, maar ik moet eerlijk bekennen dat ik erg onder de indruk ben van het debat deze voormiddag. Ik vond het een zeer interessant, rijk en divers debat van hoge kwaliteit. Er waren zeker relevante bekommernissen. Zo bijvoorbeeld de bekommernis van de collega's van de N-VA over de taalidentiteit. Ik begrijp die bekommernis, maar het is duidelijk dat we daarover nog een tijdje van mening zullen verschillen. Mevrouw Khadija Zamouri was bezorgd over cultuursensitieve zorg. Ik heb oprechte overtuiging gevoeld bij de heer Jan Busselen van de PVDA. Ik herkende heel sterk het pleidooi voor kinderopvang en toegankelijk en betaalbaar onderwijs. Ik heb gemerkt dat er verfrissende betogen waren van bijvoorbeeld one.brussels-sp.a en van collega Juan Benjumea Moreno. Dat vond ik het belangrijkste positieve nieuws. Er ligt een positieve periode voor deze Raad, waarvoor ik iedereen wil bedanken.

Ik wens alle collega's een goede vakantie, maar aan de collegeleden een kortere vakantie en vooral veel werkklust.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik wil graag terugkomen op 2 elementen die de collegevoorzitter heeft aangehaald in haar repliek. Ten eerste over de rol van de VGC. Die rol is wettelijk bepaald. Wij zijn er om de gemeenschapsbevoegdheden voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel te behartigen. Betekent dit dat wij niet moeten openstaan voor anderen, die niet direct tot die gemeenschap behoren? Uiteraard niet. Het is eigen aan Vlamingen dat we openstaan, dat we gastvrij en tolerant zijn ten aanzien van anderen. Dat moet wel gebeuren op een zelfbewuste manier, een manier waarbij we fier zijn op onze taal en onze eigenheid. Dat is mijn belangrijkste kritiek. In het verleden heb ik dit meermaals aangehaald, en mijn vrees blijft bestaan wanneer ik dit bestuursakkoord lees. Al te vaak wordt de grens van het openstaan voor anderen overschreden en gaan we richting zelfverloochening. We cijferen onszelf dan weg opdat men zeker niet de indruk zou hebben dat we niet openstaan voor anderen.

Het feit dat we een voorzitter hebben die van een andere origine is, toont aan dat we openstaan voor anderen. Hoewel hij niet rechtstreeks mag tussenkomen, denk ik dat hij zou bevestigen dat we mensen die niet onmiddellijk tot de Vlaamse gemeenschap behoren niet de kans laten om op een spontane manier deel te worden van die gemeenschap door steeds op de diversiteit te blijven hameren. Dat moet uiteindelijk een keuze zijn die men zelf maakt. Wij moeten openstaan voor anderen, maar de keuze om tot onze gemeenschap te behoren, om mee met ons een Vlaamse gemeenschap te vormen, moet uiteindelijk van henzelf komen. Ik heb in mijn tussenkomst het woord 'pamperen' gebruikt. Dat is het. Wij moeten hen niet altijd pamperen. We moeten onze armen openhouden om iedereen welkom te heten, maar de keuze om deel uit te maken van de Vlaams-Brusselse gemeenschap ligt bij hen.

Een 2de element betreft de taal. Wij zitten inderdaad in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering met een minister van Meertaligheid. Dat klinkt tof, maar we hebben een probleem waarbij tweetaligheid op tal van domeinen niet wordt gerespecteerd. Het kan gaan over bijvoorbeeld de ziekenhuizen of de politiediensten. De taalwetgeving wordt niet gerespecteerd. Het ene sluit het andere niet uit. Het is niet omdat we openstaan voor meertaligheid, dat we niet

mogen eisen dat de tweetaligheid wordt gerespecteerd. We moeten er in de 1ste plaats voor zorgen dat Nederlandstaligen in hun eigen taal terechtkunnen in instellingen in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Mijn vraag is dan ook om gebruik te maken van de positie die de collegeleden hebben in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om dat eindelijk af te dwingen. Zij kunnen een voet tussen de deur zetten wanneer men onze rechten niet respecteert.

Ik stel vast dat in het regeerakkoord van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geen enkele aandacht wordt besteed aan het toepassen van de taalwetgeving. De collegeleden zijn daarvoor mee verantwoordelijk, want zij hebben het akkoord mee goedgekeurd vooraleer het naar het parlement kwam. Dat is wraakroepend. Op een gegeven ogenblik spreekt men over “externe tweetaligheid”. Dat is een uitholling of negatie van de taalwetgeving. Ik doe dus een warme oproep om – met de 2 petjes die men opheeft – de positie in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering te gebruiken om eindelijk de tweetaligheid in dit gewest af te dwingen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil de collegeleden evenzeer bedanken voor de sprankeling die zij zelf opbrengen. Wat zij van ons verwachten, heb ik gehoord bij de 3 collegeleden. Ik heb er ongelooflijk zin in om met jullie verder te werken in de nabije toekomst.

Ik zal niet ingaan op het bestuursakkoord, maar wel op de identiteit. Ik ben Nederlandstalig schepen in Sint-Jans-Molenbeek en ik heb tijdens mijn speech op 11 juli 2019 een bomvolle zaal toegesproken met Nederlandstalige Brusselaars. Ik heb het daar ook gehad over identiteit. Wat was de voorbode daarvan? De Nederlandstalige cultuurambtenaar kwam naar me toe en vroeg me al maanden geleden wat we zouden doen op 11 juli. Ik heb geen moment gearzeld om te zeggen dat ik Connie Neefs of een andere zanger Nederlandstalige liederen wou laten zingen voor een Nederlandstalig publiek. Velen zeiden me dat ik zot of ouderwets was. Zij hadden liever een feest in het park gezien. Ik vond dat niet. Ik ben me er zeer van bewust dat er in mijn gemeente, de omringende gemeenten en Brussel diversiteit is. Ik neem die diversiteit heel ernstig, want ik vind dat belangrijk. Ik wou geen feest in het park, maar ik wou iemand die een toffe namiddag kwam verzorgen. Dat was werkelijk een succes.

Daar heb ik ook gesproken over identiteit. Ik heb me voorgesteld als een *mille-feuille*. Dat is ten 1ste heel lekker met al die verschillende laagjes, maar ik ben ook 1 van die laagjes. Een van die laagjes is mijn Vlaamse identiteit, die ik niet ontken. Dat is een deel van mij. Ik ben in Vlaanderen geboren en naar school gegaan, waarna ik naar Brussel ben gekomen om te werken. Ik vind dat dus belangrijk, en het zal altijd belangrijk blijven. Wat heb ik gemerkt? Bij mijn eigen 4 kinderen, waarvan 1 werd geadopteerd, merk ik dat wie in Brussel werd geboren zichzelf Nederlandstalige Brusselaar noemt. Zij zeggen dit spontaan, zonder dat we daarover praten. Zij zullen zichzelf nooit Vlaamse Brusselaars noemen. Dat is zeer bizar. Ik wil daarmee het verschil aantonen tussen wie in de stad aankomt en wie in deze stad opgroeide.

Mijn zoon kwam terug van het gemeentehuis met een identiteitskaart in het Frans. Ik heb hem onmiddellijk teruggestuurd. Je zou mij er eigenlijk van kunnen betichten een flamingant te zijn, en bij momenten ben ik dat ook. Ik ben dat in het gemeentehuis in Sint-Jans-Molenbeek en op dergelijke momenten. Hij is stante pede zijn identiteitskaart moeten gaan veranderen in het Nederlands, omdat ik het belangrijk vind dat wij hier als Nederlandstalige minderheid duidelijk aanwezig zijn. Ik ben zelfs paranoïde genoeg om in de metro Nederlands te selecteren als taal bij het kopen van een ticket, omdat ik ervan uitga dat ze ons aantal zullen

tellen. Als je dat verhaal hoort, kan je misschien – net zoals mijn kinderen – denken dat ik overdrijf. Maar ik vind dat niet.

Elke keer wanneer het debat op deze manier wordt gevoerd, dan vraag ik mij af wie die Vlamingen en wie de anderen zijn.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik heb heel aandachtig geluisterd naar de collegeleden. Bij momenten heb ik me zelfs geamuseerd, want jullie zijn goede redenaars. We delen de liefde voor literatuur, want ik heb Richard Florida ook gelezen. Ik weet niet of u zijn laatste boek *'The New Urban Crisis'* heeft gelezen? Daarin spreekt hij eigenlijk tegen wat hij in zijn 1ste boek verklaart. Hij heeft het daarin over de stadvlucht van de middenklasse. Dat boek moet u zeker eens lezen. Het is een interessante gedachtegang, die we eens zouden moeten verderzetten. Dat mag gerust bij een sherry of een geuze, maar voor mij eigenlijk nog het liefst met een single malt whisky. Ik zat echter daarop niet te wachten. Ik wachtte op concrete antwoorden op de vragen die ik stelde, maar die er niet zijn gekomen. Ik heb me eigenlijk de voorbije uren en dagen afgevraagd hoe het komt dat het vorige College heel scherpe en becijferde doelstellingen had opgenomen in het bestuursakkoord, terwijl dat nu ontbreekt. Ik heb er daarnet enkele aangehaald, zoals 1.000 plaatsen in de kinderopvang en 3.000 plaatsen in de scholen. Is dit misschien omdat het nieuwe College het zelf nog niet weet of omdat er een zekere onenigheid over bestaat? Het lijkt alsof de collegeleden er nog niet uit zijn. Hopelijk is dat in het najaar wel zo.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt kan niet anders dan beamen dat er heel wat Brusselse gemeenten zijn die weliswaar een aanbod in de kinderopvang hebben voor Franstalige bewoners, maar niet voor Nederlandstaligen. Dat komt niet omdat er vanuit de VGC koudwatervrees was. Als er oproepen zijn, dan kan iedereen daarop intekenen. Zowel vrije initiatieven als gemeenten. Zij deden dat niet, ook niet de gemeenten met Vlaamse schepenen of schepenen die behoorden tot uw politieke familie. Het is nooit te laat om het tij te keren.

Ik kan ook collegelid Pascal Smet geruststellen. Ja, ik heb vrienden én vriendinnen. (*Gelach*)

Ik weet dat het een openbaring is. Ik heb een goede vriendin met Marokkaanse *roots* die in Sint-Jans-Molenbeek woont. Ik heb een pleegzoon met Rwandese *roots*. Wanneer hij naar het ziekenhuis gaat, hoeft hij niet in het Kinyarwanda te worden aangesproken. Hij is namelijk perfect tweetalig. Eigenlijk zouden alle Brusselaars dat moeten zijn.

Bij het lezen van het akkoord heb ik sterk het gevoel dat de nieuwe ploeg denkt dat 'progressief zijn' te herleiden is tot inspraak, burgerparticipatie en onderzoek. Zij zien vooral heil in andere overheden. De collegeleden zullen het toch zelf moeten doen. We geven hen nog een beetje respijt, maar ik hoop dat we in het najaar concrete antwoorden zullen terugvinden in de beleidsverklaring per beleidsdomein.

- *De bespreking is gesloten.*

STEMMING

Het Bestuursakkoord 2019-2024 ‘Brussel is wat we delen’ van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 6; 1 lid heeft zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Juan Benjumea Moreno, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri

Hebben neen gestemd: Jan Busselen, Bianca Debaets, Dominiek Lootens-Stael, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

Heeft zich onthouden: Pepijn Kennis

- *De vergadering wordt om 12.40 uur gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

Trefwoordenregister

Bestuursakkoord 2019-2024

Bespreking, blz. 2

Stemming, blz. 42